

AUSTRALIJOJOS LIETUVIJS

DVISAVAITINIS AUSTRALIJOJOS LIETUVIJS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

SEPTINTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1954 m. vasario/Febr. 8 d. Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 3 (140)

LIETUVI!

Artėjant Lietuvos Nepriklausomybės 36-tosios sukakties minėjimui — Vasario 16-tajai — atsiminkime, kad vedama už Lietuvos laisvę kova reikalinga visų mūsų ne tik dvasinės, bet ir medžiaginės paramos. Būkime pasiruošę tos brangios dienos proga paaugoti bent vienos dienos uždarbį Lietuvos Tautos Fondui, kuris finansuoja visas institucijas, vedančias kovą už Lietuvos išlikimą.

Gausiai dalyvausime Vasario 16 minėjimuose su stiprėjančiomis viltimis, kad laisvės diena Tėvynei artėja

JOKIŲ GARANTIŲ SMURTU SUDARYTOMS SIENOMS

JAV užs. reik. min. Dulles paskiausias ir ankstesnis pasisakymas apie santykius su Sovietais visame pasaulyje svarstomi su gyvu susidomėjimu. Lietuviams ir visoms Sovietų pavergtoms tautoms svarbu, kad JAV savo užs. reik. ministerio lūpomis aiškiai ir nedviprasmiškai pareiškė, jog bet kokios Vakarų garantijos Sovietų Sąjungai gali apimti tik tas sienas, kurias TSRS turėjo prieš karą. Kitąp tariant, Vakarai jokiomis naujomis sutartimis niekad nepripažins smurtu sudarytųjų sienų. Dar daugiau: politiniai stebėtojai, išstudijavę Amerikos užs. reik. ministerio pareiškimus, juos aiškina taip, kad Amerika tol nenurims, kol Sovietai laikys pavergę Rytų ir Vidurio Europos žemumus. Mūsų žinioms, politikai veiksniai ir politikai, ryšium su prasidedančia Berlyno konferencija, ėmėsi visų reikalingų žygių, kad nenukentėtų pavergtųjų tautų reikalai ir kad jos už galimas Sovietų nuolaidas Austrijos ar Vokietijos klausimais nebūtų "nurašytos" sovietiniam imperializmui.

SOVIETŲ SAJUNGOJE BRĖSTA REVOLIUCIJA

Frankfurte veikianti rusų informacinė agentūra RIA skelbia, kad, Vorkutoje laikyto vokiečių studento Klemento Berkenkopfo parneštomis žiniomis, visoje Sov. Sąjungoje esąs labai didelis nepasitenkinimas bolševikų režimu ir bręstanti revoliucija. 1954-55 metai gali būti lemiami rusų likimui. Net tarp MVD-MGB dalinių esančios plačiai įsivyravusios antibolševikinės nuotaikos.

* Kanadoje, 85 mylios nuo Montrealo autobusas susidūrė su sunkvežimiu. Katastrofoje žuvo 20 žmonių.

. Š. m. vasario 10 dieną 8.30 val. vakare per radijo stotį 5AN, solistas Paulius Rūtenis dainuos V. Jakūbėno lietuviškų liaudies dainų sesijoje "European folk-songs".

AL Leidyklos Informacijos SKAITYTOJAMS

1. Norėdami išlaikyti laikraščio vienetumą, nutarėme nuo šio numerio panaikinti maždaug prieš metus laiko įvestus atskirus skyrelius: "šviesoje", "Katalikų Gyvenimas". Savaimė suprantama, kad visa katalikiškųjų organizacijų, ar šviesiečių veikla ir toliau bus pilnai ir objektyviai nušviečiama mūsų laikraštyje, kaip tai buvo ir paminėtas skyrelius įvedant.

2. Dar kartą pakartojame, kad nors mūsų laikraščio formatai ir yra sumažinti, bet renkant smulkiu šriftu turinio duodame dar daugiau negu buvo dideliame laikraščio formate.

3. Visiems Gerb. prenumeratoriams jau išsiuntinėtą Australijos Lietuvio kalendorius šioms metams. Jei kas negavote, prašome rašyti Redakcijai, išsiųsime papildomai.

4. Gerbiamuosius Skaitytojus, kurie dar neatnaujino prenumeratams šioms metams, prašome tai padaryti. Kas tuo tarpu negali pasiųsti prenumeratams, prašome siųsti tik užsakymą, o atsiškaityta bus vėliau, kai Jūsų lėšos leis tą padaryti.

AL Leidykla

... KRIZĖ KETURIŲ DIDŽIŲŲ KONFERENCIJOJE

Sausio 25 dieną Berlyne prasidėjo keturių didžiųjų konferencija. Dalyvauja USA užs. reik. ministeris (valstybės sekretorius) Mr. F. Dulles, Anglijos valstybės sekretorius Mr. Eden, Prancūzijos užs. reikalų ministeris Bidault ir SSSR užs. reik. ministeris Molotovas (anksčiau buvo spekuliuojama, kad Molotovas dėl ligos negalės dalyvauti, bet, matomai, laiku pasveiko).

Jau pačioje konferencijos pradžioje išryškėjo, kad Vakarų ir Rytų tikslai yra labai skirtingi. Vakarai, vadovaujami JAV-bių, šios konferencijos svarbiausiais klausimais laiko Vokietijos suvienijimą ir Austrijos taikos sutarties pasirašymą, tuo tarpu gi SSSR nenori svarstyti nieko konkretaus, o siūlo nerealias ir neišsprendžiamas problemas. Pagal Sovietų planą, pirmo eilės turį būti syarstoma —

a) penkių didžiųjų konferencija, įskaitant Komunistų Kiniją, kuri turėtų svarstyti priemones, kaip sumažinti dabartinį pasaulio įtempimą ir sumažinti karo pavojų;

b) nusiginklavimo problema, likviduojant visas Vakarų tautų karines sąjungas ir panaikinant JAV-bių karo bazes Europoje ir visur kitur už JAV-bių ribų.

Mr. Dulles, pasisakydamas dėl šio Molotovo pasiūlymo, pareiškė, kad pirmiausia reikia svarstyti ne naujos konferencijos klausimą, bet konkrečius, tuoj pat išsprendžiamus klausimus, bū-

SULTONAS SU HAREMU VAŽIUOJA NEŽINOMA KRYPTIM

Praėjusių metų rugpjūčio mėnesį Prancūzijos vyriausybė pašalino iš savo posto Maroko sultoną Sidi Mohammed Ben Yousef ir pastatė savą marionetinę vyriausybę. Sultonas buvo pašalintas už tai, kad pritarė marokiečių vedamai kovai už savo tėvynės laisvę su prancūzų okupantais.

Išlaikytas kurį laiką nelaisvėje sultonas dabar gabenamas nežinoma kryptim, kažkur Madagaskaro link. Su juo važiuoja jo devynios žmonos ir du sūnūs. Dar dvylika žmonių atvažiuos vėliau. Aštuonios jauniausios mergaitės, kurios taip pat buvo paimtos į harema, pasinaudojusios proga pabėgo.

Sultono išgabenimo kiek galima toliau nuo Maroko priežastis yra ta, kad Ispanijos diktatorius gen. Franco pasiūlė £500.000 nacių parašutininčių tūzui Otto Skorzeny, kad tas išvotų sultoną iš prancūzų nelaisvės. Otto Skorzeny, kaip žinome, savo laikų išvogė Mussolinį nepaprastose aplinkybėse. Prancūzai, bijodami, kad sultonas nebūtų išlaisvintas (kuris, aišku, aktiingiau imtų vadovauti marokiečių laisvės kovai), nutarė išgabenti jį nežinoma kryptim, kiek galima toliau nuo Maroko.

IZRAELIS PROTESTUOJA DEL KANALO BLOKADOS

Izraelio vyriausybė paprašė Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą svarstyti klausimą dėl Egipto pastangų užblokuoti Sueso kanalą, kuriuo plaukia laivai į Izraelį. Skunde nurodoma, kad vienas iš paskutinių incidentų įvyko Akabos įlankos žiotyse, kur Egipto artilerija apšaudė italų prekybos laivą, plaukiantį į Izraelį.

Taip pat nurodoma, kad Irako valdžios organai pagrobė tris Izraelio piliečius iš lėktuvo, kurie turėjo skristi iš Teherano į Kipro salą.

Vokietijos suvienijimą ir Austrijos taikos sutarties pasirašymą. Tik išsprendus šiuos klausimus galima būtų eiti platesnio masto klausimų svarstyti.

Prancūzija ir Anglija, nors ir neaktiškai, bet palaiko Mr. Dulleso nuomonę. Konferencijos stebėtojai nurodo, kad pamažu išryškėja SSSR tikrieji planai ir norai.

Pirmiausia, SSSR labai bijanti JAV-bių karo bazių Europoje ir kitur, kurios ištisa grandine apsupa Sovietų Rusiją. Todėl Sovietų delegacija, bandydama suskaldyti Vakarų vienybę, labai norėtų, kad JAV-bės visai pasitrauktų iš Europos. Sovietai metė šūkį: Europa — europiečiams. Tai reiškia, kad Sovietų Rusija sudarytų atitinkamas sutartis su Anglija ir Prancūzija ir visos bendrai laikytų suskaldytą ir nepilną Vokietiją, kurios jos visos bijo. Apie Vokietijos suvienijimą ir apginklavimą tokiu būdu nėra nė kalbos. Šis planas tačiau vargiai pavyksias, nes tiek Prancūzija, tiek ir Anglija gerai supranta, kad išsikrausčius Amerikos armijai iš Europos įsigalėtų Sovietų Rusija ir galutinam rezultate be karo laimėtų visą Europą.

Patį konferencija, jeigu neris bendros kalbos, gali nutrūkti labai greitai, bet gali ir užsitęsti, jeigu bus surasta kokia nors bazė tolimesnėms kalboms. Viena tik aišku, kad iš šios konferencijos nieko teigiamo netenka laukti.

AUSTRALIJA BAIMINASI JAPONŲ

JAV-bių vyriausybė pranešė Australijos vyriausybei, jog ji numaciusi samdyti japonų topografijos specialistus, kurie padės sudaryti karo žemėlapius salų, esančių Pacifiko vandenyne, jų tarpe ir Australijai priklausančios Gvinėjos pakraščiu. Australija dėl to labai susijaudino, nes japonai, bedarydami planus, išstirs strategines vietas ir, jeigu kada kiltų karas su Japonija, tomis žiniomis pasinaudotų japonų laivynas. Jeigu Mr. Menzies vadovaujama vyriausybė sutiks su tokiais amerikiečių planais, tai Darbo Partija numato šį ginklą panaudoti prieš Liberalų Partiją ateinančiuose rinkimuose. Ar Mr. Menzies galės su tuo nesutikti — čia jau kitas klausimas. Gal ir. Mr. Evatt jo vieto-sutiktų.

Australų baiminimasis dėl Gvinėjos nėra be pagrindo. Japonai jau pasiūlė tą salą iš Australijos nupirkti, bet kokios būtų pasėkos Australijai, jeigu Japonija įsigalėtų Gvinėjoje, — aišku ir menkai strategiją išmanančiam.

IEŠKO SNIEGO ŽMOGAUS

Ekspedicija, susidedanti iš 6 baltųjų su vietiniu vadovu ir apie 300 kuli nešėjų, išvyko į Himalajų kalnus, Everest rajone, ieškoti "sniego žmogaus". Jau ankstesniųjų ekspedicijų metu buvo pastebėtos savotiškos pėdos sniege. Tačiau tada nesiimta giliau tyrinėti, nes didžiausias siekimas buvo užkopti ant Everesto viršukalnės.

Dabar Londono "Daily Mail" suorganizavo specialią ekspediciją, kuri nutarė tokį "sniego žmogų" surasti. Vienas ekspedicijos dalyvių pareiškė, jog jis pats keliose vietose tokias pėdas aptikęs ir yra 95% įsitikinęs, kad toks žmogus egzistuoja, tačiau daleidžia tik 20% kad pavyks jį pamatyti ar pagauti.

Puiki tema fantastinių romanų rašytojams.

PABĖGO SOVIETŲ DIPLOMATAS

Sovietų Rusijos atstovybė Tokio mieste (Japonijoje) paskelbė, kad antrasis atstovybės sekretorius M. Juri Rostovorov "pagrobtas" Amerikos saugumo oragnų. Jis išėjęs į miestą pasipirkinėti sausio 23 dieną ir negrįžęs.

Paaikškėjo, kad Rostovorovs jau buvo atšauktas į Maskvą. Nujausdamas, kas jo ten laukia, jis paprašė USA karinę vadovybę Japonijoje suteikti jam azilio teisę, kuri jam suteikta. Pažymėtina, kad Rostovorovs vadovavo rusų špionazui Japonijoje ir gali suteikti USA atitinkamoms įstaigoms labai svarbių žinių.

SU NĖPAPRASTU ENTUZIAZMU FORMOZA SUTIKO KARO BELAIS- VIUS

Sausio 25 dieną penki Amerikos laivai, lydimi karo laivo, atgabeno 4692 Kinijos karo belaisvius iš Korėjos, kurie, komunistų politrukų visai teroruoti, atsisakė grįžti į Kom. Kiniją. Karo belaisviai buvo sutikti tiesiog su laukiniu entuziazmu. Uoste juos sutiko generalissimo Čiang-kaišeko sūnus ir užsienio reikalų ministeris. Per miestą belaisviai važiuo 300 sunkvežimių, išpuošty vėliavomis. Pakeliui liaudies kėlė nepaprastus ovacijas.

JAPONIJA KURIA SAVO KARIUO- MENE

Japonijos ministeris pirmininkas pareiškė parlamente, kad Japonija numato padidinti savo ginkluotąsias jėgas, nes amerikiečiai nori dalį savo kariuomenės atitraukti iš Japonijos, ir Japonija turinti būti stipri, kad galėtų aktiškai dalyvauti laisvųjų tautų apsigynimo sąjungoje.

Užsienio reikalų ministeris pareiškė, kad Japonija bandys išplėsti prekybinius santykius su kom. Kinija, tačiau tik iki tokio laispnio, kiek tai bus suderinta su laisvųjų tautų bendradarbiavimo politika.

* Italijoje sinjoro Fanfanis vadovaujama vyriausybė atsistatydino, gavusi parlamento nepasitikėjimą. Italijoje po paskutinių rinkimų nė viena partija neturi pakankamai tvirtos daugumos.

* Atėnuose, Graikijoje, buvo nuteisti mirties bausme vienas jugoslavas ir vienas bulgaras už rinkimą žinių apie ame-

(Zinių tąsa 5 psl.)

36 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį minint
16 vasario proga

ADELAIDĖS LIETUVIJS TEATRO MYLĖTOJŲ GRUPĖ

Š. m. vasario mėn. 12 dieną, 8 val.

vakaro
AUSTRALIA HALL
Angas str.

VAIDINA

Sofijos Kymantaitės — Čiurlionienės

4 veiksmy dramą

"AUŠROS SŪNŪS"

Režisierius: P. Rūtenis
Dailininkas: A. Rūkštelė
Vaidina:

E. Dainienė, D. Mackialienė, V. Marcinkonytė, B. Česna, L. Gerulaitis, J. Neverauskas, P. Rūtenis, J. Venslovavičius.

Rež. padėjėjas: B. Mackiala.

Bilietai po 5, 4 ir 3 šilingus gautami sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje ir vaidinimo dieną prie įėjimo.

CENTRO IR RYTŲ EUROPOS KONFERENCIJOS TELEGRAMA TRIMS DIDIESIEMS (J. F. Dullesui, A. Edenui, G. Bidault)

Atstovaudama Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Vengrijos pavergtosioms valstybėms, Centro ir Rytų Europos Konferencija, gerai suprasdama trijų Vakarų didžiųjų demokratinių galybių 1954 m. sausio 25 d. Berlyne prasidedančių su agresyviais sovietų diktatorių pasitarimų toli siekiančią reikšmę, maloniai prašo, kad konferencijos darbotvarkė būtų įtrauktas pavergtųjų kraštų išlaisvinimas.

Mes prašome Jus nepriimti jokio sprendimo, kuris galėtų konsoliduoti laikinuosius sovietų užkariavimus Centro ir Rytų Europos kraštuose ir šių kraštų komunistinį režimą.

Kiekviena Vakarų Demokratijų su- teikta Sov. S-gai nepuolimo garantija tik konsoliduotų Sov. S-gos dominavimą Rytų Europoje. Savo ruožtu jokios Sov. S-gos nepuolimo garantijos nesumažins Vakarų Europos nesaugumo, nes jokia sutartis nesaistys Sov. Rusijos, kai jai bus palankus sutarties nepaisymas. Ji nedels tokią sutartį su- lauzyti arba net panaudoti prieš tuos, kurie viliasi, kad kaip tik ji gali juos apsaugoti.

Turėdama tikrą taikos ir saugumo norą, V. Europa kiekvieną pasiektą susitarimą supras, kaip tvirtą pagrindą visuotiniam psichologiniam, militariniam ir ūkiniam nusiginklavimui. Tada neišvengiamai padrasintų Sov. Rusiją su greičiausiu skubumu atnaujinti savo agresinę politiką.

Kaip jau yra patyrę iš nacių žygių po Muencheno ir iš Teherano bei Jaltos susitarimų, padariusių juos derybų objekto, paaukoto komunistiniams diktatorių patenkinti, pavergtieji Centro ir Rytų Europos kraštai naują tokį susitarimą vertintų, kaip Vakarų dezertyravimą ir Centro bei Rytų Europos kraštų palikimą nesibaigiančiai sovietinių diktatorių vergijai.

Mes prašome Jus atsiminti 100 milijonų žmonių jungtinę jėgą visais galimais būdais pastoviai kovojančią su komunistiniu režimu. Kiekvieno iš šių didžio narsumo rezistenciją negalėtinai neatšilvelgiančio susitarimo padarinys būtų totalinė desperacija, neviltingas ir įsitikimas, kad ji (rezistencija) yra išduota kaip tikrai tų kraštų, kuriais daugiausia pasitikėjo. Palaužti šios

jungtinės jėgos dviasia, pabaigti pasyvią rezistenciją, sabotažą, o taip pat aktyvų pasipriešinimą būtų lygu taisyti sovietinėms užmačioms kelią.

Nuo Stalino mirties Sov. Rusija stengiasi įveikti kritišką vidaus nesaugumo laikotarpį ir todėl yra pasirengusi daryti tariamų laikinųjų nuolaidų, kurios suteiktų jai laiko vidaus konsolidacijai ir pavergtųjų kraštų žmonių prievartavimo padidimui, kad — sykių šių kraštų turėjimas yra tikras, — geriau galėtų juos kontroliuoti.

Kremliaus nebus vykdomas joks susitarimas ar garantijos. Šiuo atžvilgiu istorijos ir patyrimo pamoka mes gerai išmokė. Vakarų Europos saugumas nebus patikrintas tol, kol Centro ir Rytų Europos valstybės bus Sovietų dominuojamos, nors raud. armija iš Rytų Vokietijos ir būtų atitraukta.

Derybomis su sovietais pozityvių rezultatų galima pasiekti tik tuo būdu, jei pastoviai bus siekiama vieningai išreikštos laisvinimo politikos ir jei kiekviename susitarime bus išryškinti principai, paskelbti: a) Bermudo konferencijos komunikate, kad "mes negalime priimti dabartinio Europos padalinimo kaip pateisinamo ir pastovaus. Mes tikime, kad būtina bus surastos taikinosios priemonės, įgalinančios Rytų Europos kraštus, kaip laisvas valstybes, vėl savo vaidmenį vaidinti laisvoje Europoje"; ir b) John Foster Dulleso 1954 m. sausio 12 d. kalboje, kad "Mes pasiryžę, kad mūsų tauta savo elgesiu ir pavyzdžiu testų savo istorinę misiją, parodydama, koks gėris gali būti laisvės vaisiai. Siokią politiką sąlygoja reikalas susiturti nuo diplomatinių ėjimų, kurie galėtų įtvirtinti vergiją. Tačiau, mes iaktiskai samokslautume prieš laisvę. Aš galiu jus užtikrinti, kad mes niekada tos rūsies "sandėriais" nesieksime sau apgaulingo saugumo."

Kai Sov. S-ga reikalauje reikalauja sau draugingų valstybių prie vakarinių sienų, Vakarų Galybės turi insituoti sau draugingas valstybes prie savo rytinių sienų. Vakarų galybės turi nesvyruojamai laikytis savo politikos kovoti prieš vergiją ir palaikyti laisvės jėgas.

1954.1.25. Dr. Beln Fabian pirmininko pav. Dr. Juraj Slavik Gen. Sekretorius

LAISKAS IS AMERIKOS

Zvilgsnis per langa

Nors ir ziema, čia žydi rožės ir kamelijos, nėra jokio šalčio, mažai lietaus. Taip žvilgsnis per langa, iš karto lengvai susimaišai, kokiame kontinente dabar gyveni. Klausaisi per lietuvių pusvalandį Santa Monicos stoties transliuojamą Kipro Petrausko įdaimuotą ariją "Kur jūs, kur jūs, jaunystės mano dienos?" ir pasidaro staciai sunku jausti tą saulėtą Californijos žiemos dieną. Žinau, kad šiuo metu ne aš viena nuklystu į anas tolimas dienas, kada speiguotais žiemos vakarais lankydavom Kauno Valstybės Teatrą, klausydavom Kipro Petrausko jausmingai dainuojamą Lenskio arijas, stebėdavom žiemos vaizdą scenoje, o grįždami į namus, girdėdavom po kojomis grįždantį, svarutėlių Laisvės Alėjos sniegą. Tos žiemos būdavo tokios gaivinančios, sniegu nuklofos gatvės tokios purios, ir svajonės tokios lengvos. Tik prabėgę metai, persisunkę nežinojimu ir beviltiškais spėliojimais, laikiai uždengia anuos mielus vaizdus ir verčia grįžti atgal be poilsio iš tos svajonės. Ir pilkos tos saulėtos pievos čia, ūkanose pasinėrus miestams, nesurankiojami, nepasiekiami artimieji...

Kersteno Komisijos darbas vėl visai Amerikai priminė kruviną Pabaltijo valstybių dramą ir paliko ryškesnį vaizdą apie Lietuvos kentėjimus. Visų didžiųjų miestų laikraščiai, kiek man teko matyti bibliotekose, detaliai aprašinėjo liudininkų pareiškimus, dėjo foto nuotraukas, aišku, kada kaukėms pridenkti liudininkų veidai užtenkamai kalba apie save be žodžių. Visi pabrėžė, kad jei dabar ir nėra jokios galimybės toms tautoms pagelbėti, tai visgi ateitis atneš kokį nors didelį politinį sukrėtimą, po kurio laisvės siekiantieji ją atgaus. Ir kad tautos, kuriose yra dar toks gyvas lėpsnojančias savo krašto laisvės atgavimo siekimas, negali išnykti.

Mums žinoma Eleonora Roosevelt vis dar saldžiažodžiauja komunistams ir kada dabar, vadovaujant senatoriui Joseph McCarthy, jų visose aukštesiose Washingtono pozicijose surandama, ji vis dar gieda apie asmeninės laisvės (žinoma, kas liečia komunistų asmeninę laisvę) suvaržymą ir terorą Amerikoje. Linksma skaityti, kai atsiranda žmonių, kurie jos giesmelę skaito sugiedota. Juokiasi aną dieną skaityda-

ma "Los Angeles Times", kame vienas politinės apžvalgos komentatorius savo straipsnyje apie Amerikos buv. pirmosios damos komunistines simpatijas baigia savo kritika, sakydamas, kad jei ji ir dabar, kada girdi apie amerikiečių karių — belaisvių iškentėtus žiaurumus komunistų nelaismėje, negali persiorientuoti, jis tegalėtų padaryti tik vieną, jei ji panorėtų jį aplankyti — pasiskubintų užrakinti savo duris ir išjungtų visus skambučius nuo tokios viešnios. Užtenkamai jos yra prisilankstyta ir tokiam lapei Višinskiui, kada dar ji buvo Jungtinėse Tautose.

Praėjęs švenčių sezonas, kaip išdava, paliko tuštoką vidutinio amerikono kišenę. Tikras pamišimas čia darėsi. Visi namai nors kiek iliuminuoti, eglučių pristatyta kiekvienų didesnių namų languose, o moterys iš galvos kraustėsi lakstydamos po krautuves ir vis vilkdamos pirkinius į mašinas. Vyrai kantriai laukdavo sėdėdami patogiose didesnių magazinų minkštuoliuose, kartais dabodavo atsivežę vaikus ir, reikia pasakyti, amerikoniškai yra geros auklės.

Nors šiaip jau mieste nepamatsi girtų, kaip kad būdavo Melbourne, bet Naujųjų Metų naktį visi siautėjo, pradedant jaunais jūreiviais, slitinėjančiais iš, baro į barą ir baigiant apysienais turtuoliais, kurių liuksusinės mašinos liūdnai baigė savo, matyt, labai trumpas važinėjimo dienas, atsimušdamos į gatvių sankryžų stulpus.

Lietuviai Naujųjų Metų sutikimą atšventė savo kolonijoje, kaip kad jau įprasta tarpe senosios kartos ateivių. Kai aš palyginu lygiai prieš du metus tokį pat sutikimą Melbourne, kuriame ir čia rašančiai dar teko tenai būti, susidaro vaizdas palankesnis Melbourne gerai organizacijai.

Prie televizijos, tokio didelio amerikoniško pasididžiavimo, vis dar neįpratau. O amerikoniškas namas be televizijos, tai taip pat kaip be šaldytuvo ar skalbiamos mašinos būtų. Tačiau treminiai, pastebėjau, nelabai tuo domisi, ne dėlai to, kad pinigų neužtektų, nes šiaip jau turi labai gražiai įsirengę savo butus, pagal kauniečių standartą, bet aiškiausiai kad nėra pamėgę. Kaip ir aš pati, su malonumu televiziją keičiu į kino teatro seansą.

Gaila darosi vaikų, kada jie valandų valandas vargina akis stebėdami pagal savo pasirinkimą, nekontroliuojami,

KOLONIZACIJA LIETUVOJE

Pirmieji rusų kolonizacijos žygiai pradėti Lietuvoje 1854 m. gruodžio 17d. Tada caro rusų valdžios buvo išleistas patvarkymas, pagal kurį tais metais atkelti į Lietuvą vadinamieji "poselencai" rusai buvo atleisti trims metams nuo visų mokesčių ir kitų prievolių. O Lietuvos rusifikacijos pradžia rasi tekstyje skaityti nuo 1863 m., nes tais metais rugpjūčio 3 d. buvo atleisti visi iš visų mokyklų lietuviai mokytojai. 1865 m. rugsėjo 6 d. rusų valdžia uždraudė spausdinti knygas ir laikraščius lotyniškais raidėmis.

Viena iš žiauriausių priemonių pavergtą Lietuvą rusinti ir ją kolonizuoti yra fizinis mūsų tautos naikinimas ir jos gyventojų iškėlimas iš Lietuvos įvairiems privalomiems darbams Sibiran ar kur kitur. O kitur iškelti Lietuvos gyventojų vieton atkeliami rusai. Be to, įvairias įstaigas tariamų specialistų pavidale pavergton Lietuvos siunčiami įvairūs rusai pareigūnai. Caro laikais pirmas didesnis lietuvių veikėjų ištrėmimas Sibiran buvo 1897 m. birželio 20 d.

Ir dabar iš rusų žemės čia vežami visokie propagandistai. Jau beveik nėra Lietuvoje tokio miesto ar rajono, kur vietos komunistų organizacija neturėtų rusų sekretoriaus. SSSR vidaus saugumo atsakingi pareigūnai Lietuvoje dabar visi rusai. Net vidaus milicijos viršininkai trėščiau gyvenamose vietose taip pat rusai.

Visa tai galima patirti, sužinoti skaitant dabar Lietuvoje einančius laikraščius. Juose mirgėte mirga įvairių pareigūnų rusų pavardės. Be šių rusinimo ir kolonizavimo priemonių ir kelių, yra dar vienas viešai nepastebimas Lietuvos kolonizavimo būdas. Pagal SSSR įvairius kariuomenės nuostatus ir potvarkius, kariuomenėje atitarnavusieji turi pirmenybę darbą gauti savo buvusios tarnybos vietoje, tai yra ten, kur stovėjo tas kariuomenės dalinys, kuriame jie tarnavo.

Jau pirmasis Lietuvos okupacijos metais, rudenio, kada buvo atleisti kariuomenėje atitarnavę iš tų dalinių, kurie buvo Lietuvoje, užplūdo jie visas įstaigas ir žmones griežtai reikalaudami jiems duoti Lietuvoje darbą. Tada jų reikalavimai buvo labai įžūlūs, įvairių įstaigų viršininkams buvo sunku jais nusikratyti. Laimė, kad tada mažai kas lietuvių mokėjo rusų kalbą, be to žmonėse ir įstaigose visos vidaus susirašinėjimas buvo vedamas lietuvių kalba.

Tuo būdu dėl atleistųjų iš kariuomenės nemokėjimo lietuvių kalbos buvo dar galima šiaip taip atsikratyti. Dabar pavergtoje Lietuvoje rusų kalba dėstoma jau visose mokyklose, todėl negalima pasiteisinti rusų kalbos nemokėjimu. O lietuvių kalbos nemokėjimas rusų, tarnavusiams kariuomenės daliny Lietuvoje, negali būti kliūtimi gauti vietoje darbą ar tarnybą. Šiuo metu pavergtoje Lietuvoje rusų kariuomenės įgulos labai didelės, gal yra per 300.000 vyrų ir moterų. Visi SSSR vedę karininkai gyvena kartu su šeimomis savo tarnybos vietose. Jų ir rusų kilmės valdininkų vaikams pavergtoje Lietuvoje veikia įvairios rusų dėstoma kalba mokyklos. Į kadetų korpusus ir kitas kariškas mokyklas pirmoje eilėje priimami karininkų šeimų vaikai. Lietuvos jaunimas kariuomenės prievole atlieka ne Lietuvoje. Kaip ir caro laikais, taip ir dabar SSSR kariuomenėje lietuviai tarnauja tokiuose daliniuose, kurie stovi toli nuo Lietuvos. Lietuviai karininkai taip pat tarnauja SSSR kariuo-

menėje, turi ne Lietuvos žemėj karo tarnybą, bet už jos sienų kitose SSSR srityse. Jei kas iš lietuvių atlieka kariuomenės tarnybą Lietuvoje, tai tik išimties keliu. Jei lietuviai karininkai yra vedę ir turi vaikų, tai jų vaikai lanko rusų mokyklas. Tuo būdu jų vaikams lietuvių kultūra pasilieka nepasiekiamai.

Pagal komunistų partijos nuostatus komunistai, tarnaujant kariuomenėje, dalyvauja tos vietos partinėse organizacijose, kur stovi jų tarnybos dalinys.

Kai eina rinkimai į vietos tarybas, SSSR kariuomenės įgulos kariai dalyvauja jų rinkimuose. Tada vietoje stovįs kariuomenės dalinys visu savo svoriu gali paveikti rinkimus. Štai kodėl pavergtos Lietuvos rajonų, sričių ir aukščiausioje taryboje esama rusų deputatų. (Žinios)

IS LAISKŲ REDAKCIJAI

Imti ar neimti pilietybę

Mūsų skaitytojas B. J., išgyvenęs Australijoje apie 5 metus, prašė Žemės ūkio ministerį leidimo pirkti namą. Leidimas nebuvo duotas nurodžius, kad B. J. iki šiol nepadaavęs pareiškimu gauti Australijos pilietybę, todėl laikoma, kad jis nemanas pasilikti Australijoje ir todėl leidimas įsigyti nekilnojamąjį turtą neduodamas.

Savo laiške B. J., tarp kita ko, rašo: "Kai kas sako, kad pilietybę imti tai nieko nereikia, nuostolio jokio, nepriėmusiems gali būti taikomos sankcijos. Aš visai nieko nenoriu prikišti tiems, kurie gal naudojasi proga. Žinau žmonių, kuriems gal būtina tai reikalinga padaryti gyvenant šiame krašte, nes to nepadarius sunku pradėti verstis savoje specialybėje, bet vistiek kam nėra dar būtino reikalo, tai gal dar palaukti, nes vistiek šiaip ar taip tai traukimasis į pasyviųjų eiles ir laukiantis nuostolis nemažas."

Sankcijos tuo tarpu nežymios ir gal būt menkos, nes va prieš porą dienų mačiau laikraštyje, kad vienas italas taip pat prašo australiškos pilietybės Australijoje išgyvenęs 26 metus. Sutikau žmogų, kuris beveik susirūpinęs sako: "Kada prieš penkis metus plaukiau į Australiją, arba dar gyvenant stovyklose iš vadovaujančių asmenų buvo prašoma, kad kur tik nuvažiuosite, tai tik nesukubėkite savą pilietybę keisti į svetimą. Dabar sako: va čia einama jau prie to, kad pradėdama svetimą pilietybę siūlyti, o paskutiniu metu pradėjo net Imigracijos Įstaigos tarnautojai lankytis po namus, o mūsų vadovaujantieji asmenys arba veiksniai ir žurnalistai tyli, o mes taip ir nežinome kas daryti."

Tad aš nieko nenorėdama užgauti arba kam nors ką nors prikišti drįstu savo šiais keliais sakiniiais kreiptis į mums vadovaujančius asmenis ir mūsų žurnalistus, kurie turi aštrias plunksnas ir šiuo reikalu daugiau ir dažniau pasisakyti mūsų spaudoje, kad ir mes, paprastai pilkieji darbininkai, būtume atitinkamai laiku palformuoti ir kad žinotume, kur mums atsistoti. Baigių, prašydamas suinteresuotus pasisakyti.

B. J.

BRAZILIJA

Sao Paulo žinios.

* Algirdas Baužys — pirmasis lietuvis ekonomistas Brazilijoje. Gruodžio 21 d. "Sede Sapientiae" salėje buvo įteikti diplomai baigusiems Sao Paulo katalikų universiteto ekonomijos fakultetą. Baigusiųjų tarpe buvo ir vienas liet. Alg. Baužys, jis yra gimęs Lietuvoje, švenčionių aps., Šiškinų km., atvyko į Braziliją 1929 metais, turėdamas tik 3 metus amž.

* Dr. Algis Zukas pirmasis lietuvis daktaras Brazilijoje. Algis Zukas yra gimęs Sao Paulo mieste 1929 m. liepos 6 d. 1953 m. gruodžio 16 d. gavo daktaro diplomą, baigęs Medecinos mokyklą Escola Paulista de Medecina. Jo tėvas Mykolas Zukas atvyko į Braziliją 1927 m.

Rio de Janeiro

* 1953 m. lapkričio mėn. 15 d. (sekmadienio rytą) vienas laikraštis pranešė mums liūdną žinią. Mūsų tautietis Jonas Pelanias buvo suvažinėtas Salvador de Sa ave. Tuo naktį labai lijo, jis išgulėjo gatvėje apie 4 valandas sulaužytas ir sudraskytas. Tą pačią dieną buvo amputuota kairė koja. Nelaimingasis buvo 44 m., nevedęs, stalius, jau 6 metai gyveno Rio. Iš Europos atvyko po karo. E. Girėis

S.J.

JEI BIJAI VILKO, TAI NEIK Į MIŠKĄ

"Mūsų Pastogės" Nr. 4(249) sausio 27 dienos p. Vincas Kazokas savotiškai reagavo į Pr. Vilučio straipsnį, tilpusį "Australijos Lietuvis" Nr. 1 sausio 11 dienos. Tame straipsnyje Pr. Vilutis neigiamai atsiliepi apie p. J. Zukausko skaitytą LKF suruoštame koncerte romano ištrauką, kaip nieko bendra neturinčią su mūsų tautiniais jausmais, dargi tuos jausmus įžeidžiančią.

AL Redaktorius, be abejo, neturėtų čia ką nei pridėti nei atimti, nes Pr. Vilutis, buvęs tame koncerte, išreiškė savo ir gal savo draugų ar pažįstamų nuomonę. Tačiau p. Kazokas straipsnio pabaigoje plekia ir AL redaktorių, kam jis tokį straipsnį praleidęs ir gal ir jis, redaktorius, panašiais "patriotiniais jausmais" vadovaujasi, atseit, pritaria p. Vilučio kritikai ir jo antirusiškoms pažiūroms.

Deja, nieko negaliu pasakyti dėl tos p. Zukausko ištraukos nei teigiamai, nei neigiamai, nes pats ten nebuvau ir jos negirdėjau. P. Kazokas aiškina, kad ta ištrauka visai harmonizuojasi su p. Zukausko parašytu romanu ir kad jos literatūrinė vertė yra gana aukšta. Aš nieko prieš, gal kada nors bus progos paskaityti patį romaną, tada galėsiu susidaryti ir savo nuomonę.

Tačiau, visų pirma, kategoriškai atmetu p. Kazoko tvirtinimą, kad jeigu neigiamai pasisakyta dėl p. Zukausko kūrybos, tai jau tuo pačiu neigiamai paliečiami ir visi kiti to koncerto dalyviai. Paskaityk, p. Kazokai, dar kartą Pr. Vilučio straipsnį ir Tamsta įsitikinsi, kad visi kiti dalyviai įvertinti labai ir labai teigiamai. Kam tad rašyti tai, ko ten nėra?

Iš p. Kazoko straipsnio susidariau įspūdį, jog Pr. Vilutis tik turėdamas kažkokių asmeniškumų ar nebaigtų sąskaitų sąmoningai neigiamai atsiliepi apie p. Zukausko kūrybą, o ir AL redaktorių nebe tendencijos. Kažkodėl daugelio galvose yra įstrigusi vinis, jog apie rašytojus (ar apskritai menininkus) galima tik teigiamai atsiliepti. Tada tai jau jokios tendencijos nėra. Gi jeigu atsiliepiama neigiamai, na, čia jau nebe asmeniškumų! Tikriausiai suvedamos nebaigtos kada nors sąskaitos, nors šiuo atveju Pr. Vilutis, greičiausiai, net p. Zukausko asmeniškai nepažįsta. Į tokius tvirtinimus tėra tik vienas atsakymas: ponai, kas bijote viešos kritikos, neikite į sceną! Gi kiekvienas, kas viešai išstoja prieš visuoene jau tuo pačiu pastato save į kritikos ugnį, kaip teigiamą taip ir neigiamą. Šito nebuvo ir nebus galima išvengti. Tokiems rašytojams, kurie taip labai bijo kritikos, patartina viešai nesirodyti. Kitos išeities nėra. "Jei bijai vilko, tai neik į mišką," sako mūsų patarlė.

Pono Kazoko baiminimasis, kad ateityje rašytojų nebus galima priprašyti kultūrinuose koncertuose dalyvauti, neturi jokio pagrindo. Negi dabar visi taip labai kritikos bijo? Netikiu. Grįžtant prie p. Zukausko skaitytos ištraukos teksto pasakyti, kad romano visuomenę ta ištrauka turi visai kitą spalvą, negu į ją įsimta. Todėl visai nenuostabu, kad klausytojai galėjo susidaryti neigiamą nuomonę ne dėl jos literatūrinės vertės, bet grynai dėl įspūdžio, kurį susidarė tą ištrauką išklause.

Tikėsi, p. Kazokai, kad AL redaktorių kategoriškai smerkia visus autorius, kurie kokius nors asmeniškumus bando suvestinėti per laikraščio skiltis. Jeigu Pr. Vilučio straipsnis buvo įdėtas, tai tik dėlto, kad buvo įsitikinta, jog ten jokių "amėniškų sąskaitų" nėra. Pr. Vilutis nepalietė p. Zukausko kaip asmens, bet neigiamai pasisakė dėl jo kūrybos, skaitytos minėtame koncerte. O tą padaryti jis turėjo pilną teisę, jeigu jis tokį įspūdį susidarė.

J. Glušauskas

ARKIV. M. REINYS — KARINIAME KALĖJIME PRIE MASKVOS

Vokiečių katalikų žinių agentūra, vokiečių telegramų agentūra DPA, o Frankfurte leidžiamas "Frankfurter Allg. Zeitung" sausio 14 d. paskelbė vokiečių karo belaisvių perneštą žinią, kad Vilniaus arkivyskupas M. Reiny laikomas kariniame Vladimiro kalėjime prie Maskvos. Jis buvęs apkaltintas, kad šnipinėjęs svetimiesiems, ir už tai buvęs nubaustas 10-čiai metų kalėjimo. Sovietiniuose kalėjimuose ir darbo stovyklose esą ir daugiau dvasininkų. Autonominės Komi respublikos Vorkutos stovyklos 8-je kasyklose bausmę atlieka nuteistas 10-čiai metų priverčiamųjų darbų ir garsusis italų pamokslininkas tėvas Leoni. Visa eilė vokiečių karo belaisvių, "įkurdintų" Rytinėje zonoje, pamatę, kas ten darosi, slapta atbėgo į Vakarus. Atbėgusiųjų pasakojimu, kai kurie grįžusieji, pasiprašę darbo Rytinės zonos vokiečių įstaugose, ten pat buvo sumti. Tarp atbėgusiųjų yra dalis ir Rytprūsių vokiečių, su didžiuoju transportu iš Tapiavos per Lietuvą ir Varšuvą pasiųstų į Vokietiją.

GRĮŽĖS LIETUVIS PASAKOJA APIE SIBIRO TREMTĮ

Su vokiečiais karo belaisviais yra grįžę kelios dešimtys gyvenusių Rytprūsiuose ir Kalipėdos krašte. Kai kurie iš jų yra gryniausiomis lietuviškoms pavardėmis, nors šiaip su lietuviais neturi jau nieko bendro. Tačiau tarp jų yra grįžęs ir vienas mūsų tautietis, kuriam ilgą laiką teko gyventi įvairiose karo belaisvių stovyklose ir Sibire suėti mūsų tremtinių. Grįžusiojo pasakojimu, 1945-49 metais apie pusė belaisvių, ypač tie, kurie buvo slipnesnės sudėties, pirmoje eilėje inteligentai, neišlaikė ir stovykloje mirė. 1947 m. jis buvo priskirtas prie dvarų ir pilių statybos sovietiniams generolams.

Marš. Sokolovskii statė vilą netoli Volgos — Maskvos kanalo, apie 25 km. nuo Maskvos. Tai buvo bolševikų valdžios jam skirta dovana, apėmusi 1 kv. km. žemės, kurioje buvo dvaras su rūmais. Pilis buvo įtaisyta "kolchozas" ir marš. Konevui, pirmininkavusiam per Berijos ir jo bendrininkų bylą. Prie pilies buvo įtaisytas "kolchozas" — dvaras". Į pilį buvo sugabenti visi Konevo karo trofejai, tarp jų — brangus fortėpionas iš Vienos, imperatoriaus Franzo Josepho vestuvinė dovana. Vienas iš belaisvių "turėjo garbę" tuo fortėpionu net paskambinti.

Lietuvių jam teko suėti porą kartų. 1949 m. Sibire keli klaipėdiečiai belaisviai pareiškė esą lietuviai. Todėl jie buvo iš karo belaisvių stovyklos išskelti, o jų statusas iš belaisvio į pervestas į "peresilnikus" — jiems buvo leista apsigyventi kaip civiliams, bet judėti turėjo teisę tik 50 km. spinduliu; jie tikėjosi, kad juos grąžins į Klaipėdos kraštą ar į Lietuvą, bet taip nebuvo, vietoj to turėjo pasirašyti pasižadėjimus, kad

20 metų išdirbs ir išgyvens Sibire.

1948 m. Stalinske sutiko prie darbovietės dvi lietuvaites, kurios buvo neseniai "užverbuotos" darbams Rusijoje ir dirbo fabrike. Ta proga tenka pastebėti, kad tiek pačioj Sov. Sąjungoj, tiek jos okupuotuose kraštuose nuolat vyksta "savanoriškas" įrašymas darbams į Sibiro pramonę. Mergaitės skundėsi, kad ten buvo atvežtas visas lietuvių darbininkų transportas, bet paskiau jos visos buvo išskirstytos po 3-4 į visas puses. 1951 m. Sverdlovskė, bedirbant prie statybos, gretimam sklype už tvoros

matė dirbančius vad. darbo batalionų vyrus.

Jie, daugiausia 22-23 metų amžiaus, belaisvius kalbino vokiškai. Pasirodo, tai būta bolševikinė "darbo tarnyba" paimtų lietuvių, latvių ir estų. Lietuviai pasakojosi daugiausia kilę iš Joniškio ir iš Panevėžio apylinkių.

Tremtinių iš Lietuvos pats jis daug nesutikęs, nes jie būdavo daugiausia vežami ne į pramonės centrus, bet daugiau į miškus ar akmenų skaldyklas, rečiau į kolchozas. Tačiau vokiečiai, karo belaisviai, kurie visą laiką nuo pat 1945 m. buvo laikomi "zakliučennyje" (imtiniais) ir perėjo daug priverčiamoj darbo stovyklų yra faktiškai sutikę nemaža tremtinių iš Pabaltijo valstybių. Iš tų belaisvių jis girdėjęs, kad pvz. už kalnų, Volgos link,

į šiaurės rytus nuo Maskvos, belaisviai matę ištisus kaimus su apgyvendintais pabaltiečiais.

Jų teigimu, tokie kaimai jau iš pirmo žvilgsnio išsiskiria iš rusų kaimų savo tvarkingumu ir švaria išvaizda. (Elta)

VORKUTA — SIBIRO LIETUVIŲ PRAGARAS

Grįžusių pasakojimu, Vorkutoje, Viduriniame Sibire, yra sugrūsta šimtai tūkstančių darbo vergų. Būdinga tautybių sudėtis: Labai daug esą ukrainiečių, po eina estai, latviai, lietuviai, toliau — kaukaziečiai ir kt. Sov. Sąjungos pavergtosios tautos. Vorkuta — apie 3.000 km atstu nuo Maskvos, anapus šiaurės poliarinės linijos. Pačioje Vorkutoje yra NKVD centras, kuris tvarko visas 60 stovyklų to centro apylinkėse. Vorkutos stovyklose mirimo nuosimtis pasibaisėtina: didelis: per metus apie 30% visų kalinių to pagraro neišlaiko ir žūva. Dirbti tenka daugiausia anglies kasyklose. Apsaugos priemonių kasyklose beveik jokių nėra. Blogai maitinami, su menkais drabužiais, tikriau sakant, skarmalais, kaliniai vos beveika kojas, o darbo normos yra nežmoniška didelės. Kas jų neišdirba, negauna nė tų 800 gramų blogos duonos, 25 gramų riebalų ir dar šiaip smulkmenų. Tiesa, stovyklų vadovybė, matydama, kad kaliniai, vergų darbo jėga, greit išmiršta, nuo 1952 m. pradėjo jiems mokėti kelias kapeikas tariamai už darbą atlyginimo. Bet kainos už papildomus pirkinius yra nepaprastai aukštos, o tam tikrą dalį pagemžia "brigadieriai". Stovyklos pareigūnai tai pat nusuka nuo vargšų kalinių tam tikrą maisto dalį.

Pabėgti iš tų vergų stovyklų yra be maža neįmanoma. Mėgina vienas kitas, bet žūva arba, greit pagauti, paskiau smarkiai kanikinami. Tremtiniai, nenorėdami patekti į Vorkutą, susižaloja sau rankas, kojas. Štai kaip atrodo pora broožų iš to pagraro, kuriam lygaus

nėra pasaulyje. Ir visa tai vyksta tuo metu, kai vyr. Sovietų Sąjungos prokuroras Rudenko "Pravdoje" suktais žodžiais šneka apie teisę ir teisėtumą. Jis mini, kad nė viena sovietų įstaiga neturi teisės imtis neteisėtų priemonių prieš savus piliečius. Daug lietuvių tremtinių, kurie tik tuo kalti, kad jie yra lietuviai, šiandien dar tebevargsta Vorkutos pagrare ir kitose TSRS priverč. darbo stovyklose, nes nauji Berijos tebesišvaisto. Laisvasis pasaulis dar negirdėjo, kad nuo Berijos pašalinimo kas nors iš Sibiro būtų grąžinta į Lietuvą. Budeliai pasikeitė, bet senasis pagraras paliko.

ELTOS KRONIKA

* Gruodžio 11 d. Čikagoje buvo baigtas pirmasis Kersteno viešojo tardymo tarpsnis. Kerstenas paruošė JAV-bių atstovų rūmams trumpą preliminarinį pranešimą. Prie jo prijungti spaudos atsiliepimai ir Maskvos reakcijos. Kerstenas tikisi, kad atstovų rūmai praplės jų mandatą ir tardymui toliau vesti paskirs daugiau kreditų. Gavęs tokį atstovų rūmų pritarimą, Pabaltijo valstybių užgrobinimui tirti komitetas sausio gale arba vasario pradžioje yra nusistatęs viešus tardymus toliau vykdyti tiek JAV-bėse, tiek Europoje. Tardymams norima duoti kiek kitokį pobūdį būtent — Pabaltijo kraštų liudininkus klausiti drauge su kitų Sovietų valstybių valstybių liudininkais. Numatoma apklausti pabėgėlius iš Lenkijos, Rumunijos, Bulgarijos ir Cechoslovakijos.

Prenumeruokite
"AUSTRALIJOS LIETUVIŲ"

Naujos lietuviškos patelefono plokštelės

Didelis europietiškių plokštelių pasirinkimas.

* Lenkiškos * Rusiškos * Vokiškos * Itališkos *

CARINIA Co.,

Daking House, Floor 3, Room 35
Rawson Place, SYDNEY, N. S. W.

... Prašykite mūsų katalogų ...

Melbournečiai! Geelongiškiei!

Vasario 19 d. (penktadienį) 8 val.
grandiozinis

UŽGAVENIŲ ir KAUKIŲ

BALIUS

Didžiojoje Prahran Town Hall salėje

Tikri blynai. Kaukės premijuojamos. Laimės šulinys. Loterija. Bufetai.

Įėjimas 12 šil. Bilietai gaunami vietoje ir Bibliotekoje

PELNAS LABDARAI

Rengia ir jus širdingai kviečia

Soc. Globos Moterų Draugija

ESTŲ DIENOS SIDNEJUJE

Š. m. sausio 1, 2 ir 3 dienomis įvyko tradicinės estų dienos. Šiais metais jos buvo daug didingesnės ir iškilmingesnės negu praėjusiais metais.

Sausio 1 d. įvyko organizacijų atstovų suvažiavimas; meno parodos atidarymas. Meno parodoj dalyvavo 20 estų dailininkų (Švedijos, Amerikos ir Australijos) su 56 paveikslais. Parduota 28 paveikslai. Atidaryta ir savaitgalio mokyklų paroda. Po pietų atidaryta sporto olimpiada, kurioj dalyvavo Sidnejaus, Melbourne ir Adelaidės sportininkai. Vakare — dramos teatro pastatymas: Louis Verneuil "Sėtonas".

Sausio 2 d. — organizacijų atstovų posėdžiai, sporto varžybos. Po pietų įvyko dainų šventė. Mistrūs chorai iš Adelaidės, Melbourne, Sidnejaus ir Thimerės bendrai padainavo 13 dainų. BBC direktoriaus pageidavimu 4 dainos buvo įdainuotos į plokšteles. Koncerto klausėsi virš 1.500 asmenų.

Sausio 3 d. visa šventė perkelta į Thirmere estų koloniją (60 mylių nuo Sidnejaus). Ten įvyko baigiamosios sporto rungtynės, pamaldos, jungtinio choro dainos ir tautiniai šokiai. Tautinius šokius šoko 160 šokėjų iš Thimerės, Adelaidės, Melbourne ir Sidnejaus.

Tuo pačiu metu Thirmere vyko visos Australijos estų skautų-čių stovykla. Stovyklavo 10 dienų virš 100 skautų-čių. Savaitgalio mokyklų stovykla irgi 10 dienų vyko Narrabee. Dalyvių virš 50.

Tokios šventės numatyta ruošti kas 2-ji metai iš eilės Adelaidėje, Melbourne ir Sidnejuje. T.R.

Į buvusius Freiburgo kolonijos gyventojus

BALSAS IŠ CHICAGOS

Chicagos buvusieji Freiburgo lietuviai tremtiniai, susirinkę į savo pirmąjį susirinkimą lapkričio 21 d., nuoširdžiai sveikina visus Australijos freiburgiečius, linkėdami geros ano meto nuotaikas, vienybės dvasios, pagarbos, kam ji priklauso ir kitų dorybių, kuriomis kitados didžiavomės.

Atsimenate, išvažiuodami palikome puikų paminklą: Freiburgo kapinėse "kryžių saulę" (kaip jį vokiečiai pavadinę). Tai mūsų pagarbos ir meilės simbolis mūsų žuvusiems. Paminklas vertas pasididžiavimo — jo Amerikoje nepastatytum nei už 10.000 dolerių. Aišku, pastatėm ir pamiršom. Aikštelė nesutvarkyta, piktžolės stelbia antkapius, kėsinaisi ir ant paminklo. Reikia, Broliai, talkos.

Pakratykime smulkus, kryžius paminklas vėl bus mūsų išblaškytųjų jungtis. Dar ir daugiau reikalų beesama. Turime vieną nelaimingą freiburgietį — muziką Germanavičių. Jis pats ir jį žmona serga plaučių liga. Jiems sūnelis gimė tuo metu, kai tėvų atleido iš darbo. Chicagos freiburgiečiai jau sumetė jam 100 dolerių. Bet čia tik pradžia. Reikia, kad viso pasaulio lietuviai atsilieptų. Visi už vieną — kaip anuomet.

Leisk pavasarį Tavo gėlei pražįsti prie Lietuvių monumento Freiburge, leisk Tavo buvusiam kaimynui pavalgyti vienus žmoniškų pietus Tavo sąskaiton. Aukok skaitiką savo vargo kelionės staciją Freiburge prisimindamas.

Susirinkusiųjų vardu: A. Čepulis, P. Dirda, G. Draugelienė, Br. Jameikienė, J. Jonušis, M. Katiliškis, Alb. Raciborskas, D. Sabalis, Z. Nagytė-Katiliškienė, Z. Šukys, Stikliūtė-Silėnienė, kun. F. Gureckas, A. Valeška.

Aukas siųsti šiuo adresu:

Rev. Kun. J. Kungys, 456 Dryburgh St. Nt. Melbourne, Vic.

"Pranešame, kad "A. L." Nr. 1 p. Pr. Vilutis korespondencijoje "Puikus koncertas ir nepuiki jo pabaiga", aprašydamas Valdybos rengtą Spaudos Balių, prasilenkė su tiesa. Spaudos Baliuje nebuvo nei "Katiušos" muzikos, nei pakartotinių "kazokų".

ALB Melbourne Apylinkės
Valdyba

DIEVO IR TĖVYNĖS REIKALAI

Laisvame pasaulyje kur ir kokiose sąlygose lietuviai begyventų, mes neturime kaip palyginti save su tautos kamieniu, kėnciančiu Lietuvoje ir Rusijoje. Šita mūsų šiandieninė laimingųjų padėtis mums uždeda tam tikrų pareigų tautos ir tėvynės atžvilgiu. Mažą dalelę tų pareigų mes atliekame remdami besidarbuojančius Lietuvos išlaisvinimui, lietuviybės palaikymui, šelpdami vargstančius lietuvius Europoje. Jeigu šiems tikslams mes atiduotume ligi paskutinio cento, tai vistiek mums liktų dar labai daug — laisvė kurti visa, kas telpa tautinės ir bendrai kultūros sąvokoje, laisvė kovoti ir darbuotis už Dievą, už tautą ir tėvynę, laisvė darbuotis visos žmonijos labui. Mūsų tautos dabartinės tragedijos akivaizdoje lietuviai katalikai, kartu su kitomis problemomis, turi rūpėti Lietuvoje dabar ir ateityje katalikybės likimas. Nėra daug ko aiškinti, kokia dabar jos būklė Lietuvoje: vienas 79 metų vyskupas, baigiami išnaikinti kunigai, nėra vienuolynų, katalikiškų organizacijų, mokyklų, spaudos. Net melstis reikia jau slaptomis. Jaunimo ir mažųjų sąžinės ir papročiai visai žalojami. Gresia rimtas pavojus giliai sužaloti mūsų tautos ligšiolinę krikščionišką dvasią, tradicijas, papročius. Šioj baisioj valandoj mūsų pagalba negali jų pasiekti.

Tačiau mes turime būti pasiryžę ir pasirošę, atėjus laikui, suteikti tokią pagalbą, kokia tik bus reikalinga. Dabar laikas tai suprasti, kad efektyvi pagalba vieną dieną negalės būti suorga-

nizuota: ji turi būti pakankamai paruošta iš anksto. Mūsų tautos net biologinis gajumas, jos stiprybė, jos gyvenimo būdas, visa tautos dvasia daug priklausys nuo to, kaip greitai ir kaip stipriai laisvo pasaulio lietuviai katalikai ateis savo tautai pagalbon. Dabar mes stengiamės paruošti darbininkų, tačiau tik to nepakanka. Mes turime turėti iš anksto paruoštą ir pakankamą medžiaginę pagalbą. Be jos visos kitos ir gražiausios pastangos nebūtų reikiamai efektyvios. Tai suprasdami tremtyje esą Lietuvos Kat. vyskupai nutarėme pasiekti visame laisvame pasaulyje FONDĄ tikslu paremti Lietuvoje katalikybės atgaivinimą atėjus tinkamam laikui. Jis turės atitekti tiems Lietuvoms Kat. vyskupams, kurie tada Lietuvoje valdys Katalikų Bažnyčią.

Fondo būstinė yra Amerkos Suvienuose Valstijose. Kitų vyskupų įgaliotam man tenka būti to Fondo tvarkytoju.

Reikia tikėtis, kad laisvo pasaulio lietuviai katalikai ir mūsų tautos prieteliai šį reikalą tinkamai įvertins ir parems tiek, kad Lietuvoje ir Rusijoje kėnciantiems lietuviams „atliekamams mes galėtume kiekvienas drąsiai pranešti, jog tautos kančių metu są būvau laisvame pasaulyje ne vien save gelbėdamas — būvau savo tautos labui.

Visi persiimkime, kad šis reikalas yra svarbesnis už mūsų visus kasdieninius reikalus. Atsiliepkime garbingai mūsų katalikiškos tautos katalikišką ateitį užtikrinti.

Vyk. V. Brižgys.

DABARTINIS POPIEZIUS YRA

266-tas

Ligi šiol buvo jau 265 popiežiai. Dabartinis popiežius Pijus XII yra 266-tasis. Prieš jį buvęs Pijus XI, miręs 1930 m., šv. Petro soste išbuvo 17 metų. Tik-tai 13 popiežių yra ilgiau už jį valdę. Ilgiausiai iš visų popiežių valdė Pijus IX — net 32 metus. Dauguma popiežių tas pareigas ėjo 3-10 metų. Buvo 15 popiežių, kurie neišbuvo šv. Petro soste nė vienerių metų. Dabartinis popiežius Pijus XII pareigas eina jau 15 metų.

Iš buvusių 265 popiežių 74 yra paskelbti šventaisiais. Paskutinis iš jų paskelbtas palaimintuoju popiežius Pijus X, kuris yra paskelbęs ir šūki „Visą atnaujinti Kristuje“, kurį savo šūkiu turi ir ateitininkai.

Darb.

* Lietuviai tremtiniai pagal religijas yra pasiskirstę šitaip: katalikai sudaro 85 proc., protestantai — 11, stačiatikiai — 5, sentikiai — 0,7, įvairių sektų — 0,6 ateistais save laiko tik 0,18 procentų.

* Spalių 25 d. Chicagoje palaidotas kauniečiams gerai žinomas kun. Pijus

Kirvelaitis. Lietuvoje jis buvo vikaru ir mokyklų bei kariuomenės kapelionu. Yra parašęs visą eilę vadovėlių. Mirė sulaukęs 57 metų.

* Anglijoje paastrėjo kova tarp anglikonų ir katalikų bažnyčių ryšium su pagausėjusiais perėjimais į Kat. Bažnyčią. Anglikonai išleido brošiūrą, kurioje kaltino, kad katalikų bažnyčia esanti totalitinė, kad ji medžiojanti sau narius iš kitų tikėjimų. Brošiūrą rekomendavo savo tikintiesiems net Canterbury anglikonų arkivyskupas Fisher.

Zinomas jėzuitas J. Christie neilko be atsakymo. Jis paskelbė, kad Katalikų Bažnyčiai nereikia sielų medžioti. Jas atveda į Kat. Bažnyčią daugiausia komunistuojantieji ir netikintieji dvasininkai. Kas stebėjo atsivertimų eigą — sako Christie — patyrė, kad jų pasitaiko ne tiek dėl Katalikų Bažnyčios pastangų, kiek dėl trūkumų, kuriuos jie mato anglikonų bažnyčioje.

* Anglų darbininkai sudaro 80 procentų tarp konvertitų, kurių į metus Anglijoje būna arti 12.000. Katalikų Bažnyčia Anglijoje, kaip pareiškė Westminsterio kardinolas Griffin, nuolat auga ir stiprėja.

LIETUVIŠKAS MUZIKOS ŽURNALAS

JAV-bėse, Chicagoje, penkioilktus metus einas ALRK Vargoninkų S-gos leidžiamas žurnalas „Muzikos Zinios“ iki šiol buvo kiek siaurokos apimtios — didžiąja dalimi skirtas vargonininkams. Tačiau perėitų metų pabaigoje redagavimą perėmus naujamam iš-eiviu Juozui Kreivėnui, žurnalas rodo ryškių tendencijų tapti visapusišku lietuviško muzikinio gyvenimo veidrodžiu.

— „M. Zinias“ norime išleisti tokias, kad jų reiktų ne vien vargonininkams, bet ir šiaip jau muzikams ir dainos mylėtojams, o taip pat ir mokykloms. Mūsų manymu, „M. Zinios“ bus naudingos ir kiekvienam choro dainininkui.“ (Iš naujosios redakcijos pasisakymo).

„Muzikos Zinių“ naują redakciją kolektyvą sudaro žymūs senosios ir naujosios lietuvių išėivijos Amerikoje muzikai — kompozitoriai J. Zilevičius, V. Jakūbėnas, L. Šimutis.

„Muzikos Zinios“ išėina kas trys mėnesiai, 16-20 puslapių, gerame kreidiniame popieriuje, su populiariais ir rimtesniais muzikos klausimais straipsniais, recenzijomis, korespondencijomis iš visame pasaulyje išėiblaškiusių lietuvių muzikinės veiklos gaidomis, iliustracijomis ir prie kiekvieno žurnalo numerio lietuviškos kompozicijos gaidų priedu (pav: perėitų metų paskutiniame numeryje — Jul. Gaidelio daina „Dainininkų maršas“).

Iki šiol lietuviškame kultūriname gyvenime tokios rūšies žurnalo labai stokojome. Dabar jau jį turime, todėl belieka leidėjus ir redaktorius sveikinti ir palinkėti geriausias kloties, o tiems, kuriems žurnalas yra skiriamas — patartina jį nedelsiant užsiprenumeruoti.

Reikia tikėtis, kad ir kiekvienas Australijoje gyvenęs lietuvis muzikos darbuotojas užsiprenumeruos savo žurnalą.

„Muzikos Zinių“ metinės prenumerata ne Amerikoje 2 doleriai. (18/0). Adresas: „Music News“, 1602 So. 48th St., Cicero 50, Ill., USA.

ENCIKLOPEDIJOS FONDAS LIETUVAI

Gyvename tokį metų, kada visos lietuvių dvasinės ir medžiaginės jėgos turi būti telkiamos kultūros vertybėms kurti. Lietuvių mokslas ir grožinės kūrybos apraiškos turi žengti „rauge su mūsų visuomenine ir politine veikla. Visų lietuvių talka gali ir turi padaryti, kad šiandien ir rytoj mūsų mokslas ir kūryba ne tik laikytųsi pasiektų aukštumų, bet ir žengtų į priekį.

Laikraščiai ir knygos yra gerai išbandytas lietuvių kovos būdas už tautos laisvę, už savitą ir nepriklausomą žodį. Visų lietuviškų knygų didžioji knyga yra LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA. Jos pirmasis tomas neseniai išėjo iš spaudos, kaina 7.50 dol. Viso bus išėista apie 20 tomų. Į metus išėis 3 tomai. Malonu jį įsigyti, mes ja džiaugiamės ir didžiuojamės. Ne visos tautos, net ir laisvoji valstybė, yra išėleidusios enciklopedijas. Enciklopedija — tautos dvasinio lobyno rodiklis.

Lietuvių Enciklopedijos pirmojo tomo išėidimo proga, 1953 m. lapkričio 8 d. Bostono teisininkams išėklus sumany-mą įsteigti Enciklopedijos Fondą Lietuvai, kurio tikslas įgyti ir saugoti vieną tūkstantį (1000) Lietuvių Enciklopedijos komplektų iki bus galima juos parvežti nepriklausomon Lietuvon, kaip laisvojo pasaulio lietuvių dovaną ilgai okupantų vargintai Tėvynei, rado didelį visuomenės pritarimą. Jau tą pačią dieną vienas bostonietis, pasivadinęs P-PRASTU PILIECIU, per Bostono Rašytojų Klubą paaukojo tam Fondui 800 dolerių, o po vieną komplektą užsakė: baletu artistė T. Babuškinaitė — Vals-tybės Teatrui, kun. St. J. Vembrė — Šiaulių Vyrų gimnazijai, Bostono teisi-ninkai — Teisingumo Ministerijai. Ke-lioše darbovietėse jau susiorganizavo būreliai asmenų, kurie mokėdami į mėnesį po nedidelę sumą, užsakė Fon-dui enciklopediją.

Mieli tautiečiai! Mes, zemiau pasira-šę įvairių grupių, organizacijų bei pa-saulėžiūrų asmenų, didžiai pritardami Enciklopedijos Fondo Lietuvai idėjai, kreipiamės į visus laisvojo pasaulio lie-

Sumaisytos savokos

(tąsa iš pr. AL numerio)

„Individo“ sąvokos įterpimas į „diskusijas“ įnešė nesusipratimų į visus kitus klausimus. Ir nežinia kodėl pas R. Marių atsirado Erazmuso, Leonardo (da Vinci) ir Goethės vardai. Nejaugi R.M. galvojo šių vardų priedangoje sustiprinti savo teigimą, kad „individas“ negali būti „subordinuotas“ tautai? Nė vienas šių vyrų nebuvo „individas“ R. M. suprata prasme. Lygiai, kaip nebuvo tais laikais paties individualizmo filosofinėse, politinėse ir ekonominėse sistemose. Ypač keistai nuskamba jų vardai, kai R.M. juos atkelia iš šimtmečių praeities į naujuosius laikus. Į laikus su skirtingom socialinėm, politinėm, ūkinėm ir filosofinėm sistemom. Atkelia į laikus, kuriuose pats R. M. ieško naujausių idėjų, nebuvo nei Erasmuso nei Goethės laikais. Šioje vietoje reikėjo pasirinkti moderniškų autoritetus.

Erasmus buvo 15 šimt. humanistinio judėjimo asmenybė. O kaip kunigas, vienuolis, pamokslininkas ir mokytojas jis neturėjo laiko būti R. M. daromu „individu“ (galima būtų diskutuoti jo dualistinės asmenybės pasireiškimą, tai kitas reikalas, gi neturim teisės deti jo į „individo“ rėmą).

Ar reikia stebėtis, kad Leonardo da Vinci, būdamas italu, pardavė savo karinius išradimus prancūzų karaliui? Jei Italija nesuprato jo išradimų reikšmės, jis pasielgė taip, kaip ir priderėjo pasielgti. Tais laikais išradimų patentavimo sistemos dar niekas nežinojo.

Kas liečia, R.M. žodžiais tariant, Goethės „džiaugsmą“ Napoleoniui užimant jo kraštą, reikia pasakyti labai mažai. Kam žinoma Goethės kilmė, jo, kaip buv. Weimaro vyriausybės ministro padėtis, jo gyvenimas ir vedybos su tarnaite, tas supras, kad su Napoleono armijos atėjimu jis tikėjosi savo privatų, daug kalbų ir nepasitenkinimo kituose sukėlusį, gyvenimą nublokinti. O po prancūzų revoliucijos politines laisves nešąs vėjas ūgdė vilnis ir žmogiškajai laisvei. O kas mūsų tos laisvės netroškė? Ir šių dienų gaminy — žmogaus Teisių Deklaracija — yra moralinis vadovas taip žmogaus laisvei, taip tautų laisvei ginti. Tikiu, kad R. M. yra žinoma šių dienų laisvųjų žmonių kova išlaisvinti pavergtus kraštus ir pavergtas tautas. Tų kovojančiųjų tarpe ir mes esam.

Viso to akivaizdoje aš nesuprantu (tikiu, mes visi nesuprantam) R. M. laikysenos šiame fronte. Ten kur aš prašilau apie lietuvišką tautinę kultūrą, jos pažinimo reikšmę ir kultūrinų vertybių išlaikymą, R. Marius įžiūrėjo sovinizmą. Ten kur kalbėjau apie asmenį, kaip visuomenės, o per tai ir mūsų tautos dalį, jis pamatė marksizmą ir Hitlerio rasių mokslą. Po tokių gretinimų žmogus nei pyktų ant R. M. negali, nei iš jo juoktis. Vienintelį dalyką privalai daryti — išreikšti jam pasigailėjimą. Pasigailėjimą už neapgalvotą, mintį. Nejaugi tautiškas ir marksizmas R. M. yra tas pats reikalas? Kaip R. M. atėjo į galvą laisvėje besireiškiantį tautiškasumą (ar tautinių vertybių idealizavimą) gretinti su vergiją nešančiu marksizmu? Pastarojo „mokslo“ eigoje nyksta ne tik tautos, bet ir valstybės. Jos nyksta visa savo fizine ir dvasine buitimi. Tuo laiku, kai laisvasis pasaulis kovoja už tautinių ir valstybinių sienų atstatymą, R. M. rodo savo išmintį šiuose sakiniuose: „Dvasiniame, kultūriname pasaulyje tautinių sienų aplamai nebuvo žinoma. Net ir sąvoka „tautinė kultūra“, jeigu mes žodį „kultūra“ tikrai griežtai definuosime, yra neįmanoma. Dvasinės vertybės niekadoms nebuvo ir nebus kokios nors tautos nuo-

savybė, nes jos jau esmėje yra univertsalios“. Už šią teoretinį išvedžiojimą Kremlius privalėtų R. M. suteikti „nusiipelnusio socialistinių respublikų liaudies rašytojo“ ordeną. Juk ir Kremluje sėdintių ponų didžiausias noras eliminuoti tautiškasumą ir tautų kurtas dvasines bei medžiagines vertybes, bylojančias apie tautų esimą ir jų savarankiškumą. Neveltui jie naikina Lietuvoje statytus kryžius, draudžia dainuoti mūsų tautos sukurtas dainas, naikina tradicijas ir lietuviškus papročius, uja lietuvių kalbą, jos kalba rašytus literatūros ir mokslo veikalus ir t. t. Ar visa tai R. M. nėra lietuvių dvasinės kultūros pažymiai ir vertybės? Ar tai nėra vertybės, kuriomis lietuviai buvo ir yra gyvi?

Šiandien, visų tų tautinių kultūrinų vertybių vietoje, marksistai bruka, R. M. žodžiais tariant „universalinę“ idėją — socialistinį turinį. O jis tinka visas tautas ir jų tautiškasumą naikinti. Tokioms „dvasinėms vertybėms“ plisti jokių sienų nereikia. Jos net žalingos būtų. Tada R. M. tautinių sienų atmetimas būtų patvirtintas ir peršamas dvasinių vertybių „universalumas“ — įgyvendintas.

Iš klaidingai įsivaizduoto „universalumo“, R. M. kiekvienas tautinės minties pareiškimas, parodytas patriotizmas, išvirsta į sovinizmą. Istorija kartojasi. Caristinė Rusija mus vadino „litvomanais“ už tai, kad norėjom išlikti lietuviais; lenkai mus šaukė „sovinišiais“ už tai, kad buvome lietuviais; komunistai mus vadina „naciais“, „liaudies priešais“ tik todėl, kad norim išlikti lietuviais, — lietuviais pilna žodžio prasme. Gi R. M., lyg viso to sintezę padaręs, patiekė šią išmintį: „Tačiau jeigu sovinizmas yra nemalonus reiškinys politinėje sferoje, jis yra absoliučiai netoleruotinas dvasinių — kultūrinų vertybių pasaulyje.“ Palikim tą jo sakinį, be komentarų, pačiam R. M. apsvarstyti.

Jeigu R. M. anksčiau nebuvo aišku apie kokią kosmopolitiskumo sąvoką aš kalbėjau, tikiu dabar supras. Supras ne „salionine“, o tikraja, gyvenimiška-ja prasme. Čia nereikalingas machiaveliškasis galvojimas, — užtenka eilinio žmogaus proto.

Be reikalo R. M. siejolasi, kad „dingusieji“ — iš senesnės kartos beveik visiškai negauna sau pasipirties“. Kyla klausimas, — kokios pasipirties „dingusieji“ laukia ir iš kuro pasaulio krašto? Ar pasipirties „individualistus“ auginti, pasipirties naujausių Vakarų idėjų gaudyti, pasipirties savo tautinę kultūrą ignoruoti, pasipirties tautiniai susipratusius „sovinišiais“ šaukti, ar pasipirties kultūrinų vertybių ieškant? Tikrai, juokingai visa tai skamba. Kiek mūsų šviesuomenė bei kultūrininkai puša, dirba, rašo, spausdina (ir tai daro visuose kraštuose, kur tik gyvena nors sauja lietuvių), — R. M. tai negirdimi ir nematomi darbai. Jam trūksta pasipirties.

Kas žino savo padėtį lietuviškosios visuomenės ir tautos srangoje, tas niekad nederis sakyti, kad jaunesnioji karta iš senesnėsios kartos ko mažiausiai paramos sau gali tikėtis (R. M. žodžiais). Paramos ieškant reikia turėti norą tą paramą gauti, gerą valią, ją suprasti, aiškų gyvenimo tikslą ją pritaikinti ir toleranciją ją įvertinti. Gi kategoriškas neigimas savo tautos praeities ir durų užtrenkimas paskui save niekad nerodys žymių, kad jaunesnioji karta pasinešusi remtis praeitimi ir senesniąja karta, — karta, kuri gali labai daug padėti jaunesniajai. Net ir naujausias Vakarų idėjas saistant ir jas vertinant. Pabaiga

FAKTAI APIE AUSTRALIJĄ

* 1953.VI.30 d. bendras gyventojų skaičius buvo 8.829.465. Skaičiuojama, kad šių metų pabaigoje bus 9 milijonai. Nuo praėjusio karo pabaigos į Australiją imigravo 800.000 žmonių.

* 1953.III.31 d. Australijoje buvo 123.081.000 avių, kurios davė 1.280.000.000 svarų vilnos vertės apie 650.000.000. Raguočių buvo 15.250.000, o kiaulių 992.000.

* Taupomuose bankuose 1953.VI.30 d. indėliai siekė 967.000.000 svarų arba daugiau kaip 100 kiekvienam asmeniui.

* 1953.VI.30 d. visoje Australijoje buvo registruota 1.839.894 įvairaus tipo automašinos.

* 1952/53 biudžeto metais Australija pagamino mėsos 1.152.000 tonų, sviesto 168.000 tonų ir sūrio 47.000 tonų.

* Nukritus JAV-bių lėktuvai į jūrą prie Japonijos žuvo 30 keleivių ir 5 iguolios nariai.

tuvius ir kviečiame kiekvieną prisidėti pagal savo išgalas įgyti nepriklausomai Lietuvai vieną tūkstantį Lietuvių Enciklopedijos komplektų.

Parodykime pasauliui, kad lietuvių tauta savo kultūra yra pirmaeilų tautų tarpe!

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

Enciklopedijos Fondas Lietuvai
366 W. Broadway So. Boston 27,
Mass., U.S.A.
EFL Valdyba:

Prėl. Pr. Juras, Vyt. Cepas, J. J. Gri-galius, A. Caplikas, S. P. Shallna, J. Vembrė, St. Santvaras, W. A. Šimkus, K. Mockus.

Taryba:

Vacl. Biržiška, B. Barzdžionis, J. Da-činskas, E. Gimbutienė, Ch. J. Kali-nauskas, J. L. Kasmauskas, J. Leimo-nas, Pr. Lembertas, J. Lola, A. Matjoška, S. Michelonas, St. Mockus, J. Sonda, K. Sidlauskas.

Revizijos Komisija:

St. Vaitkevičius, A. Juknevičius, A. Banevičius.

"Lekstės" atskrenda is kitur

Po labai "lėkštingų" 1952 metų šiemet, atrodo, turėjome ramybę. Nei dangių, nei spaudoj nieko tokio nebesimantė. Bent šiame kontinente. Atrodė, kad ir "lėkštės" ir sencacijų mėgėjams atsibodo pagaliau žmones jaudinti. Tiesa, porą kartų pasiekė trumpos žinutės, kad kažkur ten Japonijoje ir Korėjoje kažkas pasivaistė padangėse, bet taip toli, lyg kitoje planetoje. Galėjome ramiai savo žemiškais reikalais toliau užsiimti.

Bet štai žymiausias "lėkščių" pionierius, majoras Keyhoe, vėl rašo ir jau antra knyga apie "skraidančias lėkštės". Tiesa, ta tema nepaprastai aktuali, ir knyga rinka užtikrinta. Tik vienas dalykas tikras, tai kad Donald Keyhoe, JAV-bių marinų korpuso atsargos majoras, yra labai kruopštus tyrinėtojas ir jo straipsniai žurnale "True" bei jo pirmoji knyga "Flying Saucers Are Real" (Skraidančios lėkštės yra tikros), kaip ir jo naujoji knyga "Flying Saucers From Outer Space" (Skraidančios lėkštės ir pasaulio erdvė) yra rimtas darbas, paremtas tikrais faktais bei duomenimis, kuriems surinkti ir gauti autoriui teko priėti prie slapčiausiai laikomų šaltinių ir pakelti nemaža sunkumų.

Savo naujausiam straipsnyje žurnale "Look" autorius sako:

Už Pentagono (Pentagonu yra vadinama augščiausioji USA kariuomenės vadovybė) kulių aš stebėjau karo aviacijos kovą su sprogtama problema: apie skraidančias lėkštės? Kas galima publikai pasakyti? 1951 metais rinktinė augštų valdžios pareigūnų grupė buvo sudaryta tirti tas lėkštės. Daugiau nei vienas buvęs skentikas, slaptimes posėdžiams pasibaigus, žvalgybos karininkų atradimu, buvo skaudžiai sukrėstas.

Per paskutinius devynis mėnesius aš mačiau daugumą tų slaptų tyrimų duomenų. Man buvo pateikti konfidencialūs karo aviacijos, laivyno ir marinų korpuso patyrimų pranešimai su aviacijos techninės žvalgybos išvadomis. Kitas svarbias datas, daugeliumi amerikiečių nežinomas, patiekė "Project Blue Book", lėkštėms tirti agentūra prie Wright-Patterson Field, arti Dayton, Ohio. Užlaidai pamažu besikeliant vaizdas gaunasi abstrubinantis.

Kol kas nėra duomenų, kad jie būtų nedraugingi. Tačiau kelias atvejais tos baugios mašinos pavojingai arti buvo priartėjusios prie Amerikos ir kitų šalių lėktuvų.

Straipsnyje 1949 m. aš pareiškiau, kad "lėkštės" yra tarplanetinės mašinos. Per 24 valandas karo aviacija buvo užplūdinta reikalavimu, pasakyti, ar tai tiesa. Šamysiuoli baigti Pentagonas paskelbė, kad "Saucer Project" (lėkštėms tirti komisija) yra likviduota. Aviacija paskelbė, kad tos lėkštės yra vien įsivaizdavimas, halucinacijos arba klaida. Vėliau knygoje "The Flying Saucers Are Real" aš kartoju savo įsitikinimą, kad aviacija slepia atsakymą, kol kraštas bus paruoštas (tokiam atsakymui). Keletą kartų Pentagono karininkai bandė mane įtikinti, esą aš padaręs blogą klaidą. Bet kai aš pareikalavau parodyti man slaptus patyrimų pranešimus, aš atsidūriau prieš akmens sieną. Tik 1952 m. rugpjūčio mėnesį aviacija staiga pakeitė savo sfinksinį nusistatymą. Per pastaruosius 6 mėnesius man teko matyti be galo stebinančius faktus Aviacijos techninės inteligencijos centro (ATIC) slaptose bylose.

1952 m. gruodžio 4 d. naktį išgąsdintas aviacijos lakūnas nusileido prie Laredo, Texas. Kadangi inteligencijos (žvalgybos) pranešimuose vardai nėra skelbiami, aš lakūną pavadinsiu Lt. Earl Fogle.

Fogle pranešė oro bazės karininkams, kad per dvylika mylių nuo aerodromo kažkoks mėlynai šviečias daiktas vos nesudaužė su jo lėktuvu. Keistasis skraiduolis tiesių tiesiausiai skrido į jo apšviestą F-51 lėktuvą. Tik paskutiniu momentu tas daiktas neapsakoma greiptyje pasuko į šalį. Labai sukrėstas išgąščio Fogle stebėjo, kaip skraiduolis švysterėjo augštin statmenu kilimu. Vos momentui praslinkus jis atsigrįžo ir leidosi antrą kartą pulti jo lėktuvą. Fogle staiga užgesino savo šviesas ir nėrė žemyn, pasileisdamas statmena spirale. Nežinomoji mašina nėrė paskui jį per kokias 2000 pėdų. Matyt, nebeamatydama Fogle lėktuvo tamsoje, "lėkštė" pasuko link Laredo aerodromo ir iš ten staiga pasuko šalin. Kildama statmenai augštin, ta mašina dingo nakties tamsoje.

Prieš trejetą metų aviacijos karininkai būtų pasijuokę iš Fogle pranešimo. Dabar iš jo niekas nesijuokė. Dvi valandas žvalgybos karininkai jį tardė, teiraudamiesi smulkiausių duomenų... Žvalgybos pranešimą apie incidentą prie Laredo Keyhoe gavo iš Alberto M. Chop, karo aviacijos civilio eksperto UFO (UFO sutrumpintai vadinamas unidentified flying object arba neišsistirtas skraidantis daiktas). Chop yra karo aviacijos specialistas skraidančių lėkščių klausimais.

Laredo pranešimą aš mačiau 1953 metų sausio gale, sako majoras Keyhoe. Pentagono aš išverčiau ką tik išleistas žvalgybos pranešimus. Ten buvo ATIC pareiškimas, kuriame griežtai atmetamas Dr. Donald Menzelio, Harvardo astronomo, teorija, kur Menzelis bandė paneigti "lėkštės", tvirtindamas jas esant mirażais ir iliuzijomis. Į Keyhoe primygtiną klausimą buvo gautas toks ATIS oficialus atsakymas:

"Tokie išaiškinimai Projektui (Project Bluebook, oficiali įstaiga "lėkštėms" tirti) buvo žinomi ir rūpestingai tiriami dar gerokai prieš Menzelio paskelbiant savo teorijas. Jos išaiškina vos mažą nuosimtį to, kas pastebėta... ATIC reikalaujant, žymūs mokslininkai ištyrė Menzelio aiškinimus. Niekas jo aiškinimų nepriėmė... Dr. Menzel buvo Project Bluebook pakviestas, kad išaiškintų pagal savo teorijas bet kurį ar visus neišaiškintus atsitikimus (su "lėkštėmis"), pasinaudojant Projekto tam tikslui pateiktais pranešimais. Bet Dr. Menzelis nepasinaudojo jam suteikta proga... 1953 metų pradžioje.

Naujieji, pastebėjimai, atrodo, svarbūs. Pirmasis (pereity metų) pranešimas yra 1953 m. sausio 9d. Tą vakarą bombonešis B-29 skrido savo eilinės misijos viršum Kalifornijos. Lėktuvą valdė kap. George Madden. Antrasis pilotas Lt. Frank Briggs sėdėjo dešinėje sėdynėje. (Vardai ir čia paduoti netikri)

Buvo skaisti naktis. Už kokių 16.000 pėdų gilumoje matėsi Santa Ana šviesos Be B-29 danguje nieko kito nesimatė. Kap. Madden betikrinant instrumentus, staiga Briggs akyse švysterėjo mėlyna šviesa. Tiesiai priešais B-29 bausiu greitumu skrido ištisa mėlynai šviečiančių objektų formacija panaši į V. Briggs sušuko Maddenui saugotis. Madden tai pamatęs, staiga pasuko kairėn. Vieną sekundę dalelė atrodė, kad keistoji eskadrilė skrenda nepaisydama, kai staiga ji sulėtino greitį taip netikėtai, jog kelios "mašinos" persovė per viena kitą. Pasukdama į šalį formacija pakilo augštin ir dingo.

Nors Madden žinojo, kad toje vietoje tuo metu nebuvo jokių supersoninių bandymų, jis tačiau paskambino oro trafiko kontrolei, iš kurios gavo atsakymą, kad kokių lėktuvo toje srityje tuo metu nebuvo.

Kitas keistas įvykis pasitaikė 1952 m. gruodžio 6 d. bombonešiu B-29 skrendant viršum Meksikos įlankos ir grįžtant į savo bazę Texase. Tai buvo vos 48 val. po to, kai Lt. Fogle turėjo savo susidūrimą prie Laredo, Texase. Lygiai 5.25 val. stebėdamas savo radarscopą Lt. Sid. Coleman pastebėjo nežinomą objektą, pasirodžiusį jo radarscopo tinklo krašte. Lt. Coleman stačiai pašoko, pastebėjęs, kad per vieną momentą tas objektas praslinko 13 mylių tarpą! Beregint pasirodė ir antras taškas. Apskaiciavus radarscope pasirodė, kad objektas skrenda 5.240 mylių per valandą greičiu! Netikėtami savo akimis, abu lakūnai (Lt. Coleman ir kap. John Barter) patikrino instrumentus, pasirodė tikrai 5.240 mylių! Kol patikrinimas buvo baigtas, jau keturi mėlynai šviesūs taškai skrido priešais juos. Seržantas Bailey prišokęs prie lango pamatė, kaip vienas mėlynai šviečias objektas skrido pro šalį, kad paskui jį rodėsi, pasiliko ilga mėlynai šviečianti juosta. Ta lėkštė dingo už bombonešio sparno, šiai vos dingus, visa kita šviesių taškų grupė pasirodė radarscope, ir visi skrido taip pat daugiau kaip 5.000 mylių per valandą greičiu... Kas blogiausia, visi jie skrido stačiai į jį bombonešį! Nors "lėkštės" praskrido kelių mylių atstume, tokia greiptyje mažiausias posūkis reikštų susidūrimą per vieną akies mirksnį... Vos atsipeikėję nuo pergyvenimo, 6 minutėms praslinkus lakūnai vėl pamatė, jau trečią "taškų" grupę. Du UFO skrido bombonešio dešinėje. Seržantas Ferris stebėdamas per langą matė dvi mašinas praskrendant tokiu greičiu, jog matėsi tik dvi ilgos mėlynai baltos juostos. Iš kitos pusės kap. Harter pamatė keturias lėkštės už 40 mylių beskrendant B-29 užpakalyje. Staiga lėkštės sukterėjo tiesiai į bombonešį. Kap. Harteriui nespėjus griebtis kontrolės, įvyko netikėtinas dalykas. Visi keturi UFO staiga sulėtino greitį, priderindami jį B-29 greičiui. Per 10 sekundžių jie sekė paskui bombonešį ir staiga pagreitinę skridimą pasuko šalin. Tuo momentu kap. Harter pastebėjo nepertoliausiai skrendantį didžiulį ratą, kurs užėmė visą pusę colio radarskope. Kas dabar įvyko, Harter vadina fantastiškiausiu dalyku. Mažoji lėkštė, skrisdama per 5.000 mylių greičiu, pasiekė didžiąją ir susiliejo su ja. Staiga po to didžioji lėkštė pradėjo kilti augštin ir dingo iš radarscopo tinklo. Ką dabar lakūnai matė, atrodė neįtikėtina, bet tai buvo vienintelis išaiškinimas, kad didžioji lėkštė buvo "lėkščianėšis" lėktuvas, i kurio mažosios lėkštės buvo paleidžiamos nežinomos žvalgybos tikslais. Kai bombonešis B-29 buvo pastebėtas, tas daugų "lėktuvnešis" išleido grupę žvalgybos "lėkščių" ir žvalgybą

"AUŠROS SŪNŪS" ADELAIDĖS SCENOJE

Vasario mėn. 12-ji diena jau netoli. Tos dienos vakare Adelaidės Lietuvių Teatro Mylėtojų grupė stato Sofijos Čiurlionienės — Kymantaitės dramą — "Aušros Sūnūs". Tas pastatymas jungiamas su Vasario Sešiolikta — 36m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktimi ir jos minėjimu.

"Aušros Sūnūs" veikalė pavaizduota kovojančios Lietuvos dvasia antroje 19 šimtm. pusėje. Tas laikas yra pats liūdniausias laikas lietuvių tautos dvasinio marinimo bei persekiojimo eigoje. Carinė Rusija, neturėdama priemonių nuslopinti lietuviškumą bei tautiškumą, griebėsi aršiausių priemonių Lietuvos kraštą surusinti. 1865 m. išleidi draudimą spausdinti lietuviškas knygas, jas platinai ir mokyti vaikus

lietuviškai. Tas draudimas nepalaužė lietuvių dvasios. Lietuviškų knygų spausdinimo centru tapo Tilžė, o iš jos slaptai, su pavojum gyvybei, mūsų knygnešiai jas nešė į Lietuvą ir platino. Šis, daug aukų pareikalvęs darbas, tęsėsi iki 1904 m.

"Aušros Sūnūs" dramoje įneštas Kražių skerdynių atpasakojimas rodo, kad draminis veiksmas vyksta apie 1893 m. Šioje dramoje ūkininkas Rusteika yra lyg simbolis kovojusios ir kovojančios Lietuvos už laisvę ir lietuviškumą.

Ta proga norisi Lietuvių Teatro Mylėtojų grupę pasveikinti ir palinkėti jai išstvermės lietuviškum kūrinius kellant scenon ir rodant juos mūsų visuomenei. Tai darbas kelias pasigėrėjimą.

A. Samanis

Didysis nuotykis su sviediniu

(ištrauka iš "Clear the Decks!" knygos) Daniel V. Gallery.

Vos tik man atvykus į Islandiją 1941 metais gruodžio mėnesį perimti amerikonių laivyno oro bazę, kuri padėjo apsaugoti anglų konvojus, gavome didelį siuntinį įvairių pramoginių įrankių. Atidarėdami paketus, taip kaip vaikų būrys kad daro Kalėdų rytą, tarp visų kitų daiktų radome didelį sviedinį! Nieko nelaukdami mes jį tuojau pripūtėme tiek, kiek buvo galima — iki penkių pėdų dydžio. Knaisiodamiesi po dėžes ir ieškodami dar vis ko nors, užmiršome pripustą sviedinį ir palikome jį lauke prie durų.

Islandijoje niekad negalima palikti tokio lengvo ir didelio daikto lauke kaip tas sviedinys, nes čia siaučiantieji stiprūs vėjai tuoj nuneša! Aš vos tik išėjau iš kambario ir pamaciau, kad mūsų sviedinys ritasi pavėjui nuo kalno į jūrą! Vėjas greitai jį perpučė į kitą įlankos pusę ir pribloškė prie kranto ten, kur britų priešlėktuvinė apsauga buvo įsirengusi savo stovyklą.

Pagriebiau telefoną ir norėjau paskambinti britų įgulos karininkui, kad grąžintų mūsų sviedinį, tačiau keistų dalykų atsitinka lauko telefonų centrinėje ir man įjungė ne tą numerį! Besiklausydamas įjungto pokalbio, aš supratau, kad mano prietelius skambina britų laivyno štabui:

— Pati didžiausia bloody mina išplauta į krantą! Tokios aš dar nemačiau! — šaukė jis telefonu. — Tuojau siųskite minininkų komandą ir tegul ją sutvarko!

Nieko nesakęs pakabiniau ragelį ir pats paskambinau į britų laivyno štabą pranešdamas, kad mes pastebėjome išplautą miną ir, jei britai sutiks, mes turime savo specialiai paruoštą minininkų komandą, kuri mielai sutvarkys

ŽINIOS — tąsa iš 1 ps.1

rikiečių karo bazes svetimos valstybės naudai.

* Egipte netrukus prasidės 44 asmenų byla, kurie kaltinami ruošę sąmokslą nuversti dabartinę vyriausybę.

* Opole, Silezijoje, du lenkai nuteisti mirti už šnipinėjimą Vakarų Vokietijos naudai.

* Visoje eilėje Ispanijos miestų įvyko didžiulės demonstracijos, kurių metu minios šaukė: šalin anglis iš Gibraltaro! Mes nenorime, kad karalienė atsilankytų Gibraltare! Dėl šių priežasčių numatytas anglų karo laivyno vizitas į Ispaniją atšauktas.

* Olandijos parlamentas pirmasis ratifikavo Europos Gynybos sutartį.

* Sausio 20 d. visi karo belaisviai Korėjoje paleisti. Apie 14.000 išvyko į Formozą, o šiaurės korėjiečiai, apie 8000, perėjo į civilinį statusą Pietų Korėjoje.

* Anglų karo bombonešis Washington kelyje iš Škotijos į Azorų salas nukrito į jūrą. Spėjama, kad 10 asmenų įgula visa žuvo.

* Vokiečių pagaminti vaikų žaislai vis labiau įsigali užsienio rinkose. 1952 m. jų buvo eksportuota už 66 milijonus, o 1953 m. jau už 17 mil. Didžiausi pirkėjai yra USA, švedija, šveicarija, Olandija, Belgija ir Italija.

* Keturių didžiųjų konferencija Berlyne nepaprastai saugojama. Sargybos stovi kas keli metrai. Saugomo policijos taip pat knibždėte knibžda. Bijomasi atentų.

* JAV patuliuojantis bombonešis nukrito netoli Honolulu kalnuose. Žuvo 8 įgulos nariai. Helikopteris, kuris ieškojo žuvusiųjų, taip pat nukrito, bet įgulos nariai liko nesužeisti.

atlikus, lėkštės, skrisdamos 5.000 mylių greičiu, buvo paimtos atgal į savo nešiką. Atrodė neįtikėtina, tačiau visi radarskopo patikrinimai parodė, kad apskaičiavimai bei stebėjimai yra tikri, be to visais trimis atvejais, kur tik lėkštės buvo matomos radarskope, jos buvo matomos ir danguje lygiai tose vietose, kur jas rodė radarskopas.

ATIC rezolucija, įvykį ištyrus, buvo tokia: visos žinomos oro fenomenų galiybės buvo patikrintos. Išvada: "Nežinoma". (b.d.)

šį reikalą! Admiralitetas, savaime aišku, sutiko su tokiu pasiūlymu ir apsidžiaugė, kad atsirado kas nors kitas, kuris pasisiūlė iš jų rankų perimti tokį nemalonų darbą!

Organizuodamas apie dvylika pagelininkų paaikšinau jiems kame reikallas ir tuoj sudarėm reikalingą minininkų komandą. Pasiėmėm lauko telefoną, porą voltmetrų, stetoskopą, porą įrankių dėžučių ir nudūmėme į britų stovyklą. Čia radome savo sąjungininkus labai susinervavusius ir atydziai iš tam tikro atstumo stebincius "bombą"!

Atvykimas tokių labai rimtų, kaip mes, ekspertų juos apamino. O mes jau buvome pakankamai prisiskaitę apie minas ir žinojome kokius judesius daryti šiuo atveju! Nieko nelaukdami išstatėm sargybas ir visus žiuovus nuvarėme į dar saugesnes pozicijas. Vieną telefoną padėjome prie "minos", o kitą šimtą jardų toliau tam, kad minininkai galėtų pranešinėti apie kiekvieną judesį, kurie turi būti labai tiksliai užrašyti tolimesniems minininkų žygiams, jei kartais pasitaikytų, kad mes klaidingai ką nors padarėme ir susisprogdinome!

Kelias minutes praleidome darydami hocus-pogus su stetoskopu, su voltmetru, skambindami telefonu ten ir atgal. Pagaliau davėm ženklą, kad viskas paruošta. Didžiausio tylo žiuovams be stebint mes atskome sviedinio ventilių, išleidome orą ir su visais velniais kuo greičiausiai išsinešidome iš britų stovyklos.

Savaime aišku, kad šitas nuotykis labai daug padėjo mums geriau susidraugauti su britais!

iš anglų kalbos, Vac. Tamošaitis

* JAV-bių Senatas ratifikavo savitarpinės pagalbos sutartį, pasirašytą JAV-bių ir Pietų Korėjos. Ratifikavus šią sutartį Pietų Korėjos padėtis pasidare tikresnė ir tvirtesnė.

* Karalienė Elizabeta II atvyksta į Australiją vasario 3 dieną. Apie penkias savaites ji išbuvo Naujoje Zelandijoje, lankydamosi įvairiose vietose.

* Britų karo ekspertai tvirtina, kad Sov. Rusija padidino savo karo jėgas vienu metu laikotarpyje 30 divizijų. Šiuo metu Sov. Rusija turinti apie 250 divizijų, iš kurių 60 pėstininkų divizijų, 70 tankų divizijų, 40 mechanizuotų divizijų, 60 artilerijos divizijų ir šiek tiek specialių dalinių.

* Bedarbių skaičius JAV-bėse sausio pabaigoje pasiekė 2.360.000. Per mėnesį padidėjimas siekia apie 500.000.

* Tarp Anglijos ir Japonijos pasirašyta prekybos sutartis, pagal kurią Japonija galės eksportuoti savo prekes į sterlingo bloko kraštus.

* Visoje Europoje užėjo nepaprastai dideli šalčiai. Anglijoje sušalo 21 žmogus. Italijoje vilkai pasirodė kaimuose ir net miesteliuose. Kraštuose už geležinės uždangos, kur žmonės neturi nei drabužių, nei malkų, nei duonos, reikia manyti, kad šalčio aukų bus tūkstančiai.

* Sirijoje penkiose provincijose paskelbtas karo stovis ir kariuomenė priėmė viešosios tvarkos kontrolę. Neramumai kilo dėl to, kad dabartinio prezidento įsakymu buvo areštuoti įvairių partijų vadai už atsisakymą bendradarbiauti su dabartine vyriausybe, kuri valdžią perėmė 1951 metais įvykdžiusi perversmą.

* Muenchene (Vokietijoje) areštuota penkios moterys ir trys vyrai, kurie šnipinėjo kom. Čekoslovakijos naudai. Nustatyta, jog jie teikė žinias apie čekų pabėgėlius, Amerikos saugumo policijos valdininkus, o taip pat Bavarijos pasienio kontrolės tvarką.

* Londone vienas vyras, kuris nusižudė prisijungęs elektros srovei, parašęs paliko raštelį, kuriuo įspėjo, kad pirmiau reikia išjungti elektrą prie durų, o tik tada galima jį paliesti.

* Britų karo aviacijos atstovas pareiškė, kad 1953 metais buvo 91 lėktuvų nelaimės, kurių metu žuvo 112 lakūnų.

PIRMAS LIETUVIS GYDYTOJAS AUSTRALIJOJE

Praėjusių metų pabaigoje Adelaidės universitete dr. J. Mikužis baigė medicinos fakultetą ir gavo teisę verstis medicinos praktika Australijoje. Tai pirmas lietuvis, kuris gavo teisę būti gydytoju ne tik Adelaidėje, bet ir visoje Australijoje.

Dr. Jonas Mikužis gimė 1903 m. sausio 9 dieną Skuode. Pirmojo pasaulinio karo metu gyveno Kijeve, Rusijoje, kur lankė gimnaziją, kurią baigė jau grįžęs Lietuvon, Lazdijuose. 1925 m. įstojo į Vyt. Didž. Universitetą, Medicinos fakultetą, kurį baigė "cum laude" ir tuoj pat, kaip karo stipendininkas pradėjo eiti jaunesniojo, o vėliau vyresniojo gydytojo pareigas Gusarų pulke.

1934 m. Dr. Mikužis perėjo dirbti į Vyt. Didž. Universitetą kaip asistentas prie akušerijos ir ginekologijos katedros. 1938 m. buvo išsiųstas į Vokietiją, Austriją ir Čekoslovakiją specializuotis akušerijoje ir ginekologijoje. Dr. Mikužis ilgą laiką dirbo ir specializavosi Berlyne pas Prof. Dr. Kaufmann, žinomą autoritetą visame pasaulyje. Vėliau dirbo Vienoje, Pragoje ir prieš grįžtant atgal į Lietuvą aplankė daug kitų didžiųjų Europos miestų moterų klinikas.

Grįžęs Lietuvon Dr. Mikužis buvo paskirtas Vyt. Didž. Universitete vyresniuoju asistentu prie akušerijos ir ginekologijos katedros. Vokiečiams užėmus Lietuvą ir Prof. Mažyliui pasitraukus iš pareigų, dr. Mikužis perėmė Ginekologijos ir Akušerijos katedrą ir klinikas, kurioms vadovavo iki pasitraukiant nuo bolševikų į Vokietiją.

Lietuvoje Dr. Mikužis yra parašęs du didelių mokslinius darbus:

1. Lietuvos moters genitalių tuberkuliozias.

2. Preglandiol kreivoji pas neščią moterį.

Pasitraukęs į Vokietiją Dr. Mikužis dirbo gydytoju darba Elbingene, o priartėjus rusams prie Elbingeno su šeima pasitraukė į Lunenburgą, kur palikęs šeimą išvyko į Cėlės moterų klinikas, kuriose dirbo iki karo pabaigos. Užėmus anglams dirbo Britų kariuomenės raudonojo kryžiaus ligoninėje. Vėliau persikėlė į Bat-Rehburgo ligoninę, kur ėjo ginekologo pareigas iki išvykstant į Australiją.

Cionai atvyko laivu "Goja" 1949 m. gegužės mėnesį. Kadangi europiečių gydytojų Australijos B. M. A. nepriima savo nariais, tai ir Dr. Mikužiu teko prašioje vargti kaip sanitaru Woodsidės šeimų stovyklos ligoninėje. Tačiau Dr. Mikužis nenuleido rankų, nors ir su didele šeima, pasiryžo imtis ant savo pečių trijų metų studijas, kurias šiemet sėkmingai užbaigė, tuo pačiu parodydamas pavyzdį lietuviškam jaunimui, kad niekad nevelu mokytis.

Dr. Mikužis augina dvi dukreles ir sūnų: Aldoną 14 m., Birutę 13 m. ir Jonuką 9 m. Taipogi jaučiu pareigą pasveikinti ir ponią Mikužienę, kuri irgi yra gydytoja ir sunkiai vargo dirbdama fabrike, imdama ant savo pečių šeimos išlaikymą ir parodžiusi, kiek lietuvi moteris gali pasiaukoti dėl savo vyro ir šeimos gerovės.

Baigdamas noriu palinkėti Dr. Mikužiu daug šviesios ateities ir pasisekimo stovint žmonių sveikatingumo tarnyboje.

Dr. V. A. Kilikonis, M. D.

Maž. Lietuvos Diena — Sausio 15-toji Melbourne buvo gražiai paminėta sausio 24 d. Sv. Jono bažnyčios salėje. Nors tą dieną buvo labai karštas oras (virš 100F.), tačiau susirinko nemažas skaičius tautiečių, kurie dar gy-

vai įdomaujasi Lietuvos reikalais.

Minėjimą pradėjo trumpu žodžiu dartinis M.L.B.D-jos Centro V-bos pirm. Dr. V. Didžys.

Svetei pritaikintą paskaitą skaitė Alb. Pocius tema: Lietuviškojo Pajūrio Sargyboje.

Užbaigęs žodį tarė A. Krausas, kviesdamas skaityti Maž. Lietuvos lietuvių laikraštį "Keleivį" ir padarydamas trumpą informaciją apie Vydūno Fondą.

Po oficialiosios minėjimo dalies padarė informacinį pranešimą iš N. Zelandijos atvykusi Amerikos lietuvių mokyto. Piežaitė.

P-lė Piežaitė kilimo iš Chicagos ir prieš rusų invaziją 4 metus studijavusi Kaune, dabar laikinai mokytojauja N. Zelandijoje.

Pranešimas daugiausia lietė lietuvių gyvenimą Chicagoje, kur kaip sakoma, gyvena apie 100.000 lietuvių.

NAUJOVĖS PARENGIME

Šių metų sausio 16 d. Sidnėjaus Maž. Liet. Bičiulių Draugija surengė Klaipėdos Krašto atvadavimo minėjimą. Tai buvo tikrai gražus minėjimas, tik gaila, kad nedaug žmonių atsilankė. Šis minėjimas žymiai skyrėsi nuo visų kitų iki šiol buvusių parengimų savo įneštonis naujovėmis.

Programoje dainavo p. Rauličkienė akomp. muzikui Br. Kiveriui, deklamuavo aktor. Paulauskas ir skambino jaunas pianistas Zakarevičius. Programa buvo trumpa, bet puiki. Paskaitą "Jūros ir uostų reikšmės ateities Lietuvai" įdomiai skaitė teisin. Kovalskis.

Salė buvo dekoruota tautinėm vėliavom, didingu M. Jankaus portretu ir šūkiomis: "Prikelkime Prūsus", "Nuo jūros eina mūsų žemė". Po oficialios ir meninės dalies buvo jausmų pobūvis, kuris virto tikru dainų vakaru. Šiam vakarui buvo atspausdintos dainų knygutės ir pakviestas akordijonistas Plūkas dainų vadovu, tad nesunku buvo visiems aktyviai dalyvauti dainavime. Daugiau panašių parengimų!

S-tis

GAVO BRANDOS ATESTATĄ

Kiekvienais metais tai vienas, tai kitas ir mūsų tautiečių vaikų baigia vietas gimnazijas ir gauna brandos atestatą.

Šiais metais tarpe baigusiujų yra R. Daukas iš Yagoona ir R. Zakarevičius iš Sefton. Abu jaunuoliai labai gerai baigė. Linkim jiems sėkmingai studijuoti.

S-tis

MARTYNO JANKAUS PORTRETAS

Turbūt pirmą tapytą M. Jankaus portretą treptyje turi Sydnejaus Maž. Liet. Bičiulių D-ja. Portretą nutapė dail. Meškėnas ir sausio 15 d. proga padovanavo Sydnejaus Maž. Liet. Bičiulių Draugijai. Minėjimo dalyviai jį jau matė kaip svarbiausią salės papuošalą. Vienas žymiųjų mažlietuvių veikėjas jam žintas ir šiame kontinate.

S-tis

KODEL?

Mergaitė su motina stebi išeinančius iš bažnyčios vestuvinius.

— Mamyt, kodėl nuotaka dėvi baltą suknelę?

— Ššš, mažyte, dėl to, kad baltas reiškia džiaugsmą ir nekaltybę.

— O! O kodėl vyras apsirengęs juodai?

— Ššš . . . , mažyte . . .

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Pulgis Andriūšis: Anoj pusėj ežero.

Lyrinės apysakos. Antroji laida. Dail. Pr. Lapė. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y. 102 psl., kaina 1.50 dol.

Jurgis Jankus: Po raganos kirviu.

Pasaka. Iliustravo dail. B. Vilkutaitytė-Gedvilienė. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y. 102 psl., kaina 1.50 dol.

Knygos bičiulis,

neperijodinis Knygos Bičiulių klubo leidinys Nr. 2, 1953. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y. Siuntinėjamas nemokamai.

J.E. Kauno Arkivyskupas Metropolitanas JUOZAPAS SKVIRECKAS,

80 metų sukakties proga. Melbourne, 1953 m. Paruošė Br. Zumeris. Išleido Kun. Pr. Vaseris. 40 psl. Spausdinta rotatorium. Kaina 3/0. Knyga gaunama pas Kun. Pr. Vaserį, 116 Cecil St., Williamstown, Vic.

AMERIKOS LIETUVIŲ VARDYNAS

JAV-bių žinomesnių lietuvių biografinės žinios. I knyga. Išleido Lietuvių Dienos, 1953 m. 279 psl. Kaina: kietais viršeliais 7 dol., minkštais — 5 dol.

"PAGROBE" ŽMONA, KAD PAGASDINTŲ

Frank Anderson (Amerikoje) veltui stengėsi savo žmoną atpratinti nuo perdažno lankymosi pas drauges. Pagaliau netekęs kantrybės pasikvietė porą draugų ir, žmonai einant pas draugę, automobilium pavijo ir ją "pagrobė" prievarta įsitraukdamas į automobilį. Moteriškė vis dėlto nuo "grobikų" pabėgo išsokdama iš mašinos. Ponas Anderson užtat pateko į kalėjimą, bet vėliau išaiškėjus visai istorijai buvo paleistas ir grįžo į savo šeimą. Žmona (kaip paprastai moterys . . .) vyrui atleido už žiauriaus pamoką.

NESISTEMATIZUOTAS PAMINIMAS

Žinomas kino artistas George Sanders iš Italijos grįžo į Londoną. Italijoje jis vaidino vienoje filmoje, kurią režisavo garsus Rossellini su savo žmona (Ingrid Bergman).

Sanders pareiškė:

— Ateityje aš pasiryžęs pasilikti anglų ir amerikiečių studijose, nes čia visų pamišimas yra bent sistematizuotas. Jis pasakoja, kad Rossellini metodai buvo šiek tiek keistoki.

Girdi, daugiausiai filmavimą pradėdavo antrą valandą ryto ir baigdavo septintą. Mat, Rossellini taip norėjo. Po to Rossellini užsimaudavo kepurę ant galvos ir važiuodavo namo iš Neapolio į Romą 130 mylių per valandą.

Rollės tekstą Rossellini parašydavo per vieną naktį baisiausiu rankraščiu, o Ingrida Bergman šį raštą dar pataisydavo" subraukydama eilutes ir įrašydama naują tekstą, kuriame buvo pilna "logiškos filosofijos". Pav., "Tu ją myli per mažai, nes iš tikro tu ją myli per daug".

Baigdamas artistas pareiškė:

— Turėjau savo karjeroje įvairių vargų, bet tokio — niekad.

ANTIS — HEROJE

Freiburge, Vokietijoje, bus pastatytas paminklas . . . ančiai, kuri išgelbėjo šintus gyvybių praeito karo metu. Žmonės skubėjo į slėptuves kai tik ji pradėdavo kvaksėti; o kvaksėti ji pradėdavo žymiai anksčiau negu sirenos paskelbdavo oro pavojų!

CUTTING!

She was having a good old wifely nag, and hubby was losing his patience, although so far he hadn't answered a word. Perhaps that was why his wife suddenly burst out with:

"Nothing I ever say to you bears fruit."

"Perhaps it might if you pruned it a bit!" he retorted.

At a dinner in Hollywood to celebrate his birthday, Charlie Chaplin entertained guests throughout the evening by imitating people they knew: men, women and children, his chauffeur, his servants, his secretaries. Finally he sang at the top of his voice an aria from an Italian opera — sang it superbly.

"Why, Charlie, I never knew you could sing so beautifully," my daughter exclaimed.

"I can't sing at all," Chaplin rejoined. "I was only imitating Caruso."

"My dear," said the old man tenderly, "to-day is our diamond wedding, and I have a little surprise for you!"

"Yes?" said his silver-haired wife.

He took her hand in his.

"You see this engagement ring I gave you seventy-six years ago?"

"Yes?" said the expectant old lady.

"Well, I paid the final installment on it to-day, and I am proud to announce that it is now altogether yours!"

Taip pat turime didelį pasirinkimą

AUTOMOBILIŲ

Mes parduodame tik tikrai geras mašinas Lengviausios išsimokėjimo sąlygos

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger Street

ADELAIDE

TEL. LA 1985

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTĖJAS

— pagelbėti pirkinėjantis —

KLAUSKITE KURĮ NORS MUSŲ PARDAVEJĄ

Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.

Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co. Limited

The Big Store Rundle St. Adelaide

TAUTIEČIAI!

Lietuvių Kultūros Fondo Australijos Valdyba yra paruošusi spaudai savo metraštį "ATOLAS", gausiai iliustruotą, 200 pusl. Visi tautiečiai, kuriems rūpi kultūriniai klausimai, kviečiami tą įdomų ir turiningą leidinį iš anksto užsisakyti ir tuo paremti jo išleidimą. Prenumeratos mokestis 1 svaras.

Turiny arch. V. Zemkalnio įžangos žodis.

I. Žodžio menininkai

1. Pulgis Andriusis — A. Zubras
2. Gegužinė Bružėje — Pulgis Andriusis.
3. Į užtrenktas duris (V. Krėvė) — A. Karazijienė.
4. Galilėjos žvejų tarpe — V. Krėvė.
5. Iš V. Kazoko kūrybos.
6. Smūgių keliu — V. Krėvė.
7. Iš J. Zukausko kūrybos.

II. Nemirštami vardai.

1. Stuoka — Gucevičius — Vyt. Zemkalnis.
2. Vydūnas — A. Krausas.
3. Atsiminimai ir svarstymai tikybos atžvilgiu — Vydūnas.

III. Kutūros bare

1. Kad nebūtų lyg sudžiūvęs lapas (M. Biržiška) — A. Karazijienė.
2. Iš anapus Ramiojo Vandenyno — M. Biržiška.
3. Prof. Stp. Kolupaila — dipl. inž. V. Civrinskas.

IV. Vaizdų ir garsų pasauly

1. Lietuvių Dailė Tremtyje — Telesforas Valius.
2. Telesforo Valiaus tragiškoji kūryba — A. Vaičaitis.
3. Lietuviai dailininkai Australijoje — Antanas Rūkštelė.
4. Pasaka — Vl. Jakubėnas.
5. Vl. Jakubėnas.

V. Dienos temomis

1. LKF Australijos Apygardos 1952-1953 m. veiklos apžvalga — J. Meiliūnas. Leidinį redagavo redakcinė kolegija: A. Karazijienė, A. Zubras ir A. Krausas. Meninė priežiūra dail. V. Simankevičiaus. Užsakymus ir pinigus siųsti leidėjui — redaktoriui: A. Krausas, 4 Grandview Ave., Maribyrnong, Vic.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie padėjo suorganizuoti moksleivių vasaros stovyklą Aldinggoje. Ypatingai ačiū Ateitinių Federacijos Įgaliotiniui Australijoje kun. Dr. P. Jatuliui už stovyklos metu teiktą dvasinę ir materialinę paramą. Vyresniųjų At-ku Valdybai, ypač jos nariui p. J. Stepanui už parūpinimą patalpų ir įdėtą pastangas organizuojant šią stovyklą.

Poniai mokytojai Milaknienei, kuri pasišventė net visą stovyklos laiką išbūti su mumis ir išmokė mus gausybės dainų, bei tautinių žaidimų. Ponui Didžiūniui už nugarbenimą bei parvežimą savo sunkvežimiu, be atlyginimo stovyklautojų daiktus ir dalį stovyklautojų, p. Broniui Grubliauskui už stovyklos papuošimą, pramogų pravedimą, nepagalėjimą savo motociklo einant stovyklos tiekėjo pareigas, p. A. Kubiliui už rūpinimąsi pramogomis ir paskaitininkais, p. Ringienei už talką virtuvėje ir sektas įdomias pasakas. Poniai M. Gavėnienei už talkininkavimą užbaigtuvėse, pp. Pusedriams už visokeriopą pagalbą organizuojant stovyklą ir jai vykstant.

Visiems paskaitininkams mus dvasiniai praturtinusiems. Visiems aukojusiems vaisių, ir kitokių ūkinį gėrybių, ypač pp. Milakniams paaukojusiems septynetą dežių abrikosų.

"Australijos Lietuvio" redaktoriui p. J. Glušauskui už patalpimą mūsų stovyklos aprašymo, ir visiems stovyklą aplankusiems, vienokių ar kitokių būdu prie jos gero pasisekimo prisidėjusiems, mūsų nuoširdžiausias moksleiviškas ačiū, ačiū!

Adelaidės Moksleivių AT-ku Arkiv. Jurgio Matulaičio kuopos Valdyba ir Globėja

INFORMACIJOS

Adelaidės Lietuvių Savaitgalio Mokykloje mokslas prasidės š.m. vasario mėn 13 d., šeštadienį, 10 val. Sv. Juozapo bažnyčios salėje, Pirie St., Adelaidė.

Vaikai, pradėdantieji mokyklą lankyti, norintieji įstoti į vyresnes grupes, ir pernai lankę mokyklą, prašomi susirinkti vieni arba su tėvais.

Šiemet vaikai bus mokomi trijose grupėse.

Adelaidės Liet. Savaitgalio Mokykla.

PRANESIMAS

Šių metų vasario mėn. 28 d. 7 val. vak. tuojau po vakarinių pamaldų, Excelsior salėje Flinders St. 170, kviečiamas ALB Adelaidės apylinkės visuotinis — metinis susirinkimas.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas ir prezidento rinkimas.
 2. Valdybos pranešimas.
 3. Namų Išigijimo Komisijos pranešimas.
 4. Revizijos Komisijos pranešimas.
 5. Praeitų metų veiklos aptarimas (diskusijos).
 6. Apylinkės Valdybos rinkimai.
 7. Kontrolės Komisijos rinkimai.
 8. Garbės Teismo rinkimai.
 9. Sekantiems metams sąmatos priėmimas.
 10. Laisvi pasitarimai.
- Visus Adelaidės lietuvius prašome laikyti savo tautine pareiga šiame susirinkime dalyvauti.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

PRANESIMAS

Šių metų Vasario 16 d. minėjimas Adelaidėje įvyksta šia tvarka:

- 1). Vasario 12 d. 8 val. vak. (penktadienį) Australia Hall, Adelaidės Lietuvių Teatro Mylėtojų Grupė, 16 Vasario atminčiai pagerbti, ruošia vaidinimą "AUSROS SŪNŪS"

Sofijos Kymantaitės — Ciurlionienės keturių veiksmų drama.

2). Vasario 14 d. nuo 3.30 iki 4 val. per Pietų Australijos radio stotį 5DN, lietuviškų dainų pusvalandžio koncertas, su trumpa paskaita apie Lietuvą.

3). Vasario mėn 21 d. 11 val. (sekmadienį) iškilmingos pamaldos Adelaidės Katedroje. Pamaldų metu giedos solistė G. Vasiliauskienė ir Vyrų Choras vad. muz. V. Šimkaus.

4). Tą pačią dieną 6 val. vak. Australia Hall, iškilmingas minėjimas su meline dalimi.

Paskaita p. L. Garbaliausko.

Solistai:

Paulius Rūtenis (baritonas), Zita Petkūnaitė (mezzo-sopranas) ir deklamacijos.

Tautiečius maloniai prašome savo apsilankymu pagerbti Vasario 16 d. atmintį ir su savo prieteliais australais pasiklaudyti lietuviškos muzikos prie radio aparatų.

ALB. Adelaidės Apylinkės Valdyba

NAMAMS ĮSIGYTI KOMISIJOS POSĖDIS

š.m. vasario 7 d. sekmadienį Sv. Juozapo Bažnyčios salėje 7 val. po pietų šaukiamas Namams Įsigyti Komisijos narių posėdis.

Valdyba prašo visus narius atvykti posėdžio.

Namams Įsigyti Komisijos V-ba.

KOMISIJOS NAMAMS ĮSIGYTI NARIAMS

Savo laiku Komisijos Namams Įsigyti nariai maloniai apsiėmė jai padėti rinkti pinigus bendruomenės namams.

Iki šiol Valdyba dar neturi iš jų tikslų žinių apie surinktus pinigus ar gautus pasižadėjimus. Be jų negalima nustatyti esančios pinigų sumos.

Valdyba prašo visus talkininkus greičiau duoti Valdybos išdinkui inž. K. Reisonui (7 Kilicoat St., North Un-

SPORTAS

KREPŠINIS

Tauras — Colts 32-26.

Sausio 21 d. Vasaros turnyre, po Kalėdų švenčių pertraukos, pradėdami naujus metus, tauriečiai gražiai sulošė šias rungtynes ir nugalėjo lengvai savo priešą. Tauras vasaros turnyre turi tik vieną pralaimėjimą. Šiose rungtynėse geriausiai pasirodė Giruckas, pelnydamas komandai 13 taškų, toliau seka: Alkevičius 8, Sliužas 5, Merūnas 4 ir Vyties futbolo komandos vartininkas Karsteds 2.

Vytis — West Torrens 58-37.

Sausio 21 d. Vytis gerai pradėjo naujuosius metus. Kitas ir Gurskis antram kėliny visiškai užtikrino laimėjimą gražiais metimais, kas ir palaužė priešų gynimą. Vytis vasaros turnyre dalyvauja jau antrus metus ir buvo pereitų metų nugalėtojas, bet vargu ar šiais metais pavyks laimėti šį turnyrą, nes turi jau du pralaimėjimus. Taškai: Kitas 20, Gurskis 18, E. Pyragius 10, Jačiunskis 6 ir S. Visockas 4.

Sausio mėn. 25, 26 ir 27 d. vakarais Memorial Drive lauko teniso aikštėje, garsioji Amerikos HARLEM GLOBTROTTERS krepšinio komanda parodė, kaip yra lošiamas krepšinis. Kartu jie buvo atsivežę sau ir priešą Boston Whirlwinds krepšinio komandą, kuri taip pat parodė aukštos klasės žaidimą. Nors australai daugumoje pirmą kartą buvo matę krepšinį, bet ir tai buvo patenkinti, o ką kalbėti apie lietuvius. Gera pamoka buvo ir mūsų krepšininkams. Bostono komandoje lošė ir vienas lietuvis Lukšta, kuris pripuolamai buvo užkalbintas miesto maudyklėje. Išsikalbėjęs paaiškėjo, kad jis kalba lietuviškai nors ir silpnokai. Netoliese buvo ir daugiau mūsų tautiečių, kurie tuojau įsijungė į mūsų pokalbį ir mes, kad sveičiui būtų lengviau kalbėti, pradėjome angliskai. Pasirodo, kad jo tėvai atvykę iš Lietuvos prieš trisdešimt metų ir turėdami prekybos verslą lietuviškai Lukštos nemokino. Jis pats jau yra lankęs amerikų mokyklą. Jis labai stebėjosi, kad mes visi labai gerai angliskai kalbam, nes šiuo metu atvykę į Ameriką lietuviai, Lukštos tvirtinimu, nelabai kalba angliskai, nes daugumoje

ley) žinių apie jų surinktus pinigus ar gautus pasižadėjimus.

Komisijos N. J. V-ba

KUR GAUNAMAS "AUSTRALIJOS LIETUVIS" atskirais numeriais

1. Adelaidėje.
 - a) Sv. Juozapo bažnyčios salėje, prieš pamaldas ir po pamaldų;
 - b) "Australijos Lietuvio" leidykloje, 35 Cator St., Hindmarsh;
 - c) The Myer Emporium (S.A.) Ltd., Rundle Street;
 - d) Bishop & Co., 94 Central Market Arcade;
 - e) Rakowski, 126 St. Vincent St., Port Adelaide;
 - f) Dostal kioskas, prie centralinės geležinkelio stoties;
 - g) Hollands delicatessen, 71 Commercial Rd., Port Adelaide;
 - h) "Spolem" delicatessen, 64 Teppley Hill Rd., Royal Park.
2. Melbourne.
 - a) Leonas Baltrūnas, 295 Hoddle St., Collingwood (Sėkmadieniais prie bažnyčios prieš lietuvių pamaldas ir po pamaldų).
 - b) The Myer Emporium (Vic.) Ltd.
3. Sydney.
 - a) English & Foreign Bookshop, 28 Martin Place.
4. Brisbane
 - a) A. Alčiauskas, 40 Gordon St., Stones Corner.
5. Perth
 - a) Kun. L. Kemėšis — prieš lietuvių pamaldas ir po pamaldų.
6. Geelong
 - a) S. Koris, 6 Grant St., Newton. Tačiau geriausias ir tikriausias būdas gauti kiekvieną "Australijos Lietuvio" numerį yra jį užsiprenumeruoti. Paštas pasiekia visas gyvenvietes ir pristato laikraštį į namus.

gyvena lietuviškuose kvartaluose, turi savo bažnyčias ir panašiai.

Mūsų pokalbis truko apie 45 minutes. Lukšta mums papasakojo apie Ameriką, o mes apie Australiją. Pasirodo, Amerikoje krepšinis yra vineas iš mėgramiausių sportų, kurį kiekvienas lošia. Atsisveikindami mes palinkėjom jam laimingos kelionės, o jis mums laimės Australijoje.

* Visi jaunieji, kurie neturite dar septyniolikos metų, kviečiami atsilankyti į Vyties Futbolo sekcijos pravedamas futbolo treniruotes. Treniruotės vyksta kiekvieną trečiadienį, nuo 5,30 val. vak. Lower Nth. Adelaide McKinnon Prd. arba 22 Melbourne St., Lower Nth. Adelaide.

* Vytis pirmoji ir buvęs pereitų metų rezervas ir jaunieji, jau pats laikas pasirūpinti treniruotėmis, nes laikas greitai bėga, prasidės žiemos turnyras, be treniruotės geri žaidėjai neina į aikštę. Tad nepagadinkit savo gero vardo ir pradėkit treniruotes nuo pirmo ateinančio trečiadienio. Iki pasimatymo treniruotėse.

Vytis Futbolo Sekcija

* Š.m. Vasario mėn. 15 d. Vytis — Birkalla rungtynių pradžia ne 9,20, bet 7 val. vak. Buvo padaryti pakeitimai.

Klubo Valdyba

"VYTIES" SPORTO KLUBO METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas š.m. vasario, m. 14 d. tuoj po pamaldų Sv. Juozapo bažnyčios salėje.

Dienotvarkė:

1. Prezidiumo rinkimai.
2. Valdybos ir rev. komisijos pranešimai
3. Įstatų ir padalinių veikimo taisyklių papildymas.
4. Sportinės veiklos nustatymas.
5. Valdybos ir rev. komisijos rinkimai. Sumanymai.

Klubo sportinė veikla taip išaugo, kad jai būtinas tvirtas organizacinis pagrindas. Jei mūsų sporto reikalams skiriame savo dėmesį per kiauirus metus, nepagalėkime poros valandų organizaciniam reikalams. Todėl kiekvienas narys yra įpareigotas dalyvauti susirinkime.

NAMŲ STATYTOJAI!

Planai namams, priestatams, specifikacijos ir kitu statybiniai reikalai greitai ir pigiai atliekami.

Kreiptis pas A. Navaką, 54 High St., Kensington, arba darbo metu Tel. W2106.

Susitarti atvykstu į namus.

Kilęs iš Vainuto k., Tauragės apskr. paieška giminų ir pažįstamų. Rašyti: Bernardas Kleinas, 1, St. David St., North Geelong Vic.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

- A. Katinui — Jūsų adresą perdavėme p. M. ir prašėme, kad parašytų Jums laišką.
- V. Milinkevičiui — AL Jums siunčiame.
- A. Ulkui — Jus įrašėme 1954 m. prenum. sąrašan.
- M. Bulaknienei — 11 įrašėme Vasario 16 gimnazijos sąskaiton. Ačiū.

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei — £1.6.0. Atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati.

Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniam skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0. Už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojautos, sveikinimai ir pan. 10/0.

Adresas: Australijos Lietuvis 35 Cator St., Hindmarsh, S.A. Tel. LU5827

The Australian-Lithuanian The Lithuanian fortnightly in Australia. Publisher: J. Glušauskas Printed by Australijos Lietuvis Publ. Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Telephone: LU5827

WINDSOR

Misdorpo pagarsejes rinkiniu tabaku misinys

TABAKAS

pilnai atitinkas Jusu skoniui

Jus džiaugsites Windsoro skoniu, rukydami cigaretes arba pypke.

